

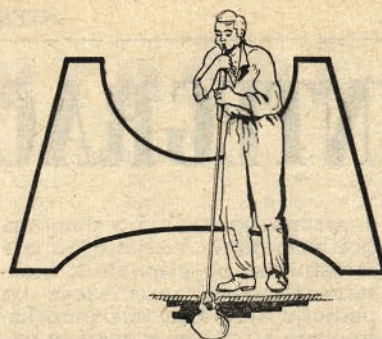

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto II

HRASTNIK, 1. 7. 1966

Št. 6

Urejuje uredniški odbor: Cvelbar Stanko, Kozole Drago, Racki Viktor, Vračun Viljem, Gec Rado, Gerhard Jože.

Odgovorni urednik: Gerhard Jože
Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. — Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasila kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. — Tisk in klišej GP »Celjski tisk« Celje.

Hrastničani praznujejo 3. julija občinski in rudarski praznik in 4. 7. DB

Letos občani Hrastnika že trinajstič zaporedoma slavimo svoj občinski in rudarski praznik. Ta dan, ki ga praznujemo, je neposredno povezan z bogato zgodovino hrastniškega proletariata pred vojno in mnogimi zmagami in dogodki med narodno-osvobodilno borbo.

Letošnjemu praznovanju pa moramo dati še posebno obeležje, saj se vrši v času, ko vsi jugoslovanski narodi slavijo 25-letnico naše revolucije.

Vzporedno s praznovanjem smo v preteklem povojnem obdobju slavili vrsto delovnih zmag naših delovnih kolektivov, dosegli mnogo uspehov na družbenem področju in pridobili ter zgradili vrsto objektov, ki zagotavljajo lepše življenje našim občanom. Še več pa je nalog pred nami za bližnjo in daljno bodočnost. Perspektivni razvoj kraja daje jasno orientacijo in prioriteto nekaterim področjem družbenega življenja, predvsem pa vlaganj v smeri zagotavljanja boljših in vsakdanjih potreb naših občanov.

Za realizacijo takih ciljev pa bo potrebno maksimalno prizadevanje delovnih kolektivov in vseh občanov v družbenem in materialnem pogledu.

Delovnemu kolektivu Steklarne in preko njih vsem občanom Hrastnika v imenu občinske skupščine k letošnjemu praznovanju čestitam in vabim, da se udeležijo prireditev ob priliki praznovanja.

Predsednik
Skupščine občine Hrastnik
Milan Babič

Koristno posvetovanje BRIGADIRJEV

Že sama udeležba na posvetovanju nam kaže, da je izredno zanimanje za pogovore te vrste o problemih v proizvodnji, namreč 70 brigadirjev in 11 članov tehničnega vodstva so v več kot triurni razpravi obdelali pereče probleme v proizvodnji osnovne dejavnosti.

Tov. direktor je poleg informacije v poslovanju podjetja v obdobju januar—april 1966. leta nakazal pereče probleme in naloge v proizvodnji. Predvsem je vso problematiko nakazal iz vidika odgovornosti vodilnih ljudi, med katere spadajo tudi brigadirji, v naslednjem obdobju v našem kolektivu. Predvsem pa je nakazal naslednje glavne probleme, o katerih je potem tudi razprava dopolnila izvajanje tovariša direktorja:

V našem podjetju moramo slej ko prej postaviti na pravilno mesto vlogo in odgovornost brigadirjev v osnovni proizvodnji. Ta odgovornost se mora bolj odraziti v tovarni, predvsem glede reda in kvalitete izdelave; ta odgovornost mora priti bolj do izraza, ker se mora vedeti, kakšne naloge mora imeti brigadir in kakšne oddelkovodja.

Drugo vprašanje je problem odnosov do modelov. V sedanji situaciji smo nekako problem odlitkov uredili, ker nam sedaj dela odlitke podjetje v Žalcu. Pri naši praksi pa se moramo izogibati, da ne bodo modeli pretežki. Urediti bo tudi potrebno odnose do manipulacije z modeli; vse več primerov imamo, da so modeli mnogo prehitro uničeni, kar nam povzroča veliko materialno škodo, na drugi strani pa težave v proizvodnji. Priprava proizvodnje bo morala v bodoče bolj gledati na težino modelov.

Kot poseben problem je tovariš direktor nakazal problem norm v podjetju; z dosedanjjo ne-realnostjo se kvarijo odnosi v podjetju. Pri postavljanju norm mora biti več razumevanja, tako da so norme realno postavljene. V našem sistemu samoupravljanja nima nobeden interesa, da bi koga izkoriščal, vendar vsaka ne-realnost vpliva na celotne odnose

plač v podjetju. To velja tudi na same odnose med posameznimi skupinami v sami osnovni dejavnosti.

Zadnji problem, katerega je nakazal tov. direktor, je vprašanje odnosov do materiala in osnovnih sredstev v tovarni. Imamo sedaj lepo tovarno — vendar red in čistoča nam nista za vzgled v sedanjem obdobju. To nam tudi povzroča primere, da se najde potem v zmesi razno železo — glino, kar nam povzroča slabo kvaliteto steklene mase, s tem pa tudi dosti izpadov v proizvodnji.

Na podlagi izvajanja tov. direktorja se je razvila zelo obširna razprava, na podlagi katere so se sprejeli naslednji zaključki:

Dosledno naj se uredi kontrola nad modeli, tako da ne bodo šli v proizvodnjo slabi modeli.

Določijo se tovariši Žagar Anton, Velej Jože in Javoršek Marjan, da skrbijo za vzdrževanje vseh strojev v podjetju.

Ing. Tramte Franc se zadolži, da uredi in pripravi načrte za hlajenje dnevnih kadnih peči.

Ker je vedno več pripomb zaradi steklene mase in topljenja, naj se kliče na brigadirski sestanek vedno tudi vodjo topilničarjev.

Naj se uredi, predvsem preveri, možnost preprečitve, da ne bi na 12-lončni peči tako zaganjala vročina. Ugotovi se naj možnost skrajšanja delovnega prostora pri Lajkah.

Zadolži se službujoči oddelkovodja, da skrbi za delovanje vodnega hlajenja na strehi tovarne.

Zaradi zaščite proti vročini na kadnih pečeh naj se preveri, če je možnost zaščite s stekleno volno.

Preveri se naj potreba po postavitvi delovnega mesta normirca za brusilnico in slikarnico. Normirska služba naj se uredi dosledno.

Predlaga se tudi, da se izvede predavanje za vse brigadirje o normiranju v industriji; to naj bi izvedel zavod za napredek proizvodnje.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob praznovanju občinskega praznika 3. julija praznovanja rudarjev in ZB, čestita vsem Hrastničanom Kolektiv Steklarne

VSEBINA INTEGRACIJE PODJETJA SIJAJ

Za boljše razumevanje vprašanja integracije podjetja »Sijaj« Hrastnik in »Steklarne Hrastnik« Hrastnik in lažje opredelitve naših čitalcev do tega vprašanja, je potrebno spodnje napisati. Čas, v katerem se pripravljajo integracija, je obdobje, v katerem obe podjetji dokaj uspešno poslujeta. Mislim, da je to važno, predvsem za podjetje, ki naj se integrira, ker bi tako bolj prišla do izraza volja kolektiva, ki jo bo ob primerni razlagi po takih integracijskih gibanjih najbolj kvalificirano pokazal na samem referendumu. Kot je bilo že omenjeno, podjetje »Sijaj« posluje uspešno, ima pa vrsto vprašanj, ki jih bo za svojo uspešno perspektivo samo zelo težko rešilo, v »skupnih« naporih pa veliko lažje. Začnimo samo pri kadrih različnih strok in kvalifikacij in nadaljujmo, kar je s tem povezano, z boljšo organizacijo dela, pravilnejšim vodenjem poslovne politike in do stimulatивnejšega nagrajevanja. Tako bomo dosegli boljši izkoristek razpoložljivih kapacitet in hitrejšo vključevanje nove delovne sile v zaposlovanje. Ali imajo te spremembe tudi določen ekonomski interes Steklarne Hrastnik pri integraciji? Brez dvoma. Dobro organizirana in naraščajoča proizvodnja armatur bo hitreje povečevala tudi potrošnjo stekel, odpiranje novih delovnih mest bo pomagalo uspešno reševati vprašanje zaposlenosti in končno, nov povečan narodni dohodek bo pomagal uspešno reševati probleme, ki se porajajo na našem področju.

Podjetje »Sijaj« bo predvidoma zaključilo leto 1966 z okoli 600 milijoni dinarjev realizacije in 50 milijoni skladov. Računamo, da bi v skupnih naporih lahko dosegli do leta 1970 realizacijo okoli 1100 milijonov dinarjev brez stekel. Za to proizvodnjo bi bilo potrebno za okoli 300 milijonov dinarjev stekla. Akumulacija podjetja bi se povečala na okoli 125 milijonov dinarjev, število zaposlenih pa bi se moralo za tako proizvodnjo podvojiti in bi znašalo okoli 200 ljudi. S tem bi bil srednjeročni plan in cilj dosežen.

Oblika integracije je naslednja: Oblika integracije naj bi bila

s pravno opredelitvijo določena kot **pripojitev**. Podjetje »Sijaj« Hrastnik se bo pripojilo k Steklarni Hrastnik, zaradi tega bo podjetje Sijaj Hrastnik prenehalo obstojati. S tem v zvezi je treba poudariti, da bo podjetje pre-

nega podjetja in to kot ekonomska enota.

Ta enota ima večje samostojnosti, kot jih imajo enote v že obstoječem podjetju. Kljub temu pa ta enota navzven nima samostojnih pravic, izgubi svoj naslov

Prvi izdelki na novem avtomatičnem stroju so bile steklenice COCTA, ki jih naši kupci že polnijo z osvežujočo pijačo

nehalo obstojati pravno, in sicer zaradi izbrisa iz registra. Stvarno, dejansko pa bo podjetje Sijaj Hrastnik nadaljevalo s svojo dejavnostjo kot del novega, skup-

in dobi interno evidenčno številko EE. Tako postaja podjetje Sijaj Hrastnik posebna ekonomska enota Steklarne Hrastnik. Vsi proizvodi imajo skupni za-

ščitni znak, v korespondenci se uporablja enoten memorandum, enoten pečat in isti podpisniki, kot je to določeno v Steklarni Hrastnik. Ekonomska enota bi poslovala tudi preko skupnega žiro računa podjetja tako, kot sedaj poslujejo druge ekonomske enote. Glede na razporeditev ekonomskih enot pa bi imela enota Sijaj evidenčno številko EE 601. Imela bi samostojne obračune in samostojno notranjo delitev. Postavljena bi bila na tako ekonomsko osnovo, da živi od svoje dela in uspeha, vendar v okviru skupne začrtane poslovne politike.

Višina celotnega dohodka se ugotavlja ločeno za EE 601, in sicer na osnovi fakturirane realizacije. Poslovni stroški se ugotavljajo ločeno. Tako dobimo tudi višino dohodka kot kategorijo, ki je neodvisna od poslovanja drugih enot v skupnem podjetju.

Delitev dohodka EE 601 se ugotovi z družbenim planom enote, ki je del družbenega plana skupnega podjetja. Delitev samo pa predpiše pravilnik o delitvi dohodka EE 601, ki ga sprejme svet enote, potrdi pa CDS, ki pa ima samo interno vrednost. Po obračunih poslovanja se uspeh EE 601 prikazuje samo knjigovodstveno, sredstva ostajajo v skupnih skladih s pravico sveta enote 601 do trošenja teh sredstev, in to do višine, ugotovljene z obračunom. Taki sklepi o trošenju sredstev so pravnoveljavni, ko jih potrdi CDS podjetja.

Vse službe so združene in opravljajo samo usluge ekonomski enoti 601.

Upam, da smo uspeli prikazati pomen in obliko integracije. Iz vsega se vidi, da ne gre za nekakšno »preživljanje« kot nekateri govorijo, gre za željo, čimprej doseči povečan obseg poslovanja in večji dohodek. Mislim, da se za tako postavljena stališča na referendumu ne bo težko odločiti.

Mlinar

Aktivnost in problemi mladih

Letni dopusti

Na zadnjih mladinskih sestankih so mladi našega kolektiva spregovorili predvsem o nekaterih problemih glede letnih dopustov in letovanja.

Mladinci iz notranjega obrata so poudarili, da morajo v času remontov banj izkoristiti določen del svojega dopusta. Število dni letnega dopusta, ki ga morajo izkoristiti, določi vodstvo obrata za vse enako. Pri tem nastane problem, da izkoristijo ob takih prilikah mladi, ki imajo okrog 14 do 18 dni letnega dopusta, skoraj ves svoj dopust in jim je popolnoma onemogočeno poletno letovanje. Z druge strani pa ostali, ki imajo več kot 20 dni dopusta, še vedno lahko letujejo v poletnem času, ker jim kljub temu ostane še vedno dovolj dopusta.

Zavedamo se vsi, da je na prvem mestu uspeh proizvodnje, vendar bi vsekakor morali misliti tudi na to, da s tem mladim ljudem onemogočamo poletno leto-

vanje. O tem problemu, ki zajema skoraj ves notranji obrat, bo morala poleg mladinske organizacije v bodoče spregovoriti tudi sindikalna organizacija, ki se vse premalo zanima za takšne in podobne probleme. V kolektivu s tako številnimi mladimi proizvajalci bi morala tudi sindikalna organizacija spregovoriti o problemih mladih in jih skupaj z mladinsko organizacijo tudi reševati.

Obenem pa je potrebno omeniti, kar je vsekakor vredno graje, da v sindikalni organizaciji ni mladih, čeprav bi prav oni lahko pomagali aktivno reševati problematiko mladih.

Letovanja

Letos je družina Počitniške zveze Steklarne sklenila z letoviščem Počitniške zveze v Zadru pogodbo za letovanje naših mladih članov kolektiva — ferijalcev. V Zadru bodo ferijalci našega kolektiva letovali v mesecu avgustu v treh izmenah po 10 dni. Mladi so bili tega zelo veseli, ta-

ko da so vse kapacitete že zasedene. Poudariti moramo, da bodo v tem letovišču plačali za 10 dni le 100 N-din, obenem pa jim bo organizacija Počitniške zveze dala objavo s katero bodo koristili 75 % popust pri prevozu v Zadar in nazaj.

Mladi, ki so se prijavili za letovanje v Zadru in vplačali rezervacijo, pa organizacijo Počitniške zveze in mladinsko organizacijo že opozarjajo na to, da ne bodo mogli dobiti v tem času dopusta.

Menimo, da bi morali te obravnave enako kot ostale člane kolektiva, ki bodo letovali v Bohinju in Puli, ter jim brez nadaljnega omogočiti dopust po enakem razporedu, kot je predviden za ostale.

Ta problem se postavlja predvsem zato, ker se je lansko leto pred odhodom na potovanje po Jugoslaviji kljub predhodni odobritvi upravnega odbora pojavilo vprašanje, ali bodo udeleženci dobili dopust.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Koristno posvetovanje BRIGADIRJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

V delavnicah je potrebno organizirati delo tako, da bomo imeli dve grupi: eno, ki bo skrbela za redno proizvodnjo, in drugo, ki bo delala samo na investicijah.

Izvede naj se predlog glede stiskanih modelov, tako da bi bil obroč pričvrščen že na modelu.

Dokončno naj se uredi vprašanje pri vlaganju; naj se preveri možnost zamakanja gamenkov.

Kot vidimo, so bili sprejeti resnično konkretni zaključki. Vendar je sedaj tudi važno, da se ti sklepi tudi dosledno izvajajo. Vidi se, da so takšni dogovori koristni, ker se sprejemajo zaključki, ki lahko konkretno vplivajo na naše boljše gospodarske uspehe.

Rigo

22. julij - naš narodni praznik

Pred petindvajsetimi leti, 22. julija 1941. leta, je slovenski narod zapisal v zgodovino datum, kakršnega dotlej ni poznal. Datum, ki je bil odločilnega pomena za razvoj in napredek slovenskega naroda. Datum, ko je slo-

venski narod pričel boj za dokončno narodno in socialno osvoboditev. Datum, ko je slovenski narod v boju na življenje in smrt pokazal svojo moč in drznost in se uprl z orožjem nasilju in krivici. Datum, s katerim se začne

največje in najbolj junaško obdobje v zgodovini slovenskega naroda. Datum, ki je s svojo revolucionarno in napredno vsebino najgloblje posegel v življenje slovenskega naroda. Datum, ko je Zveza komunistov Slovenije, kot neločljivi in sestavni del ZKJ, povezala vse napredne in patriotske sile slovenskega naroda v porajajoči Osvobodilni fronti in sprožila val vseljidske oborožene vstaje proti nasilnikom — okupatorjem in izdajalcem. In zaradi tega datuma, 22. julija 1941, se naš narod — prej narod hlapcev, od tedaj dalje pa narod junakov — upravičeno uvršča med narode s slavno zgodovino.

ni izrodila; naša pot v socializmu sicer ni lahka, vendar dosledna in pogumna; trdno in neomajno čuvajmo pridobitve naše narodnoosvobodilne borbe; zahvalo in spomin izkazujemo vsem, ki so žrtvovali svoja življenja za našo svobodo.

Tisti revolucionarni duh, ki je preveval slovensko ljudstvo ob začetku oborožene vstaje pred petindvajsetimi leti in ves čas NOB, se kaže tudi danes, pri sedanjem našem delu in uspehih.

Spominski posnetek patrole članov ZB ob prazniku 22. juliju

Slovenske ljudske množice, ki so se zbiral v Osvobodilni fronti, so skupno z ljudskimi množicami vse Jugoslavije sledile pozivu komunistične partije, pozivu tovariša Tita. Nekaj mesecev po ustanovitvi Osvobodilne fronte so že zagrmeli na naših tleh prve partizanske puške. Zatlala je in z dneva v dan vse mogočnejše plamtela ljudska vstaja.

Petindvajset let — delovnih let je od 22. julija 1941, ko je bil v knjigo naše narodne zgodovine zapisan začetek vzpona slovenskega naroda. Kdor prelistava knjigo naše zgodovine od 22. julija 1941. leta dalje, se bo s ponosom in samozavestjo lahko ustavil tudi ob vsakem kasnejšem datumu, ob vsaki važnejši obletnici. Kajti naša ljudska revolucija se

Franc Rozman-Stane — komandant NOV

Aktivnost ni problem mladih

(Nadaljevanje z 2. strani)

Tudi letos bomo prosili organe upravljanja, da ugođe želji mladih in jim omogoči letovanje v Zadru, v nasprotnem primeru pa nekateri zahtevajo, da se izvede izredna konferenca mladih Steklarne, kjer naj bi obravnavali takšno in podobno problematiko in jo tudi rešili.

Izlet na Bled in v Bohinj

29. maja se je udeležilo izleta na Bled in v Bohinj nad sto ferijalcev iz občine, med njimi pa je bil pretežni del mladih iz našega kolektiva. Izlet je bil organiziran predvsem za tiste, ki so sodelovali pri organizaciji proslave Tedna mladosti. Ferijalci so si ogledali slap Savica in ostale lepote Blejskega in Bohinjskega jezera.

Izleti so vse pogostejša oblika delovanja Počitniške zveze v našem kolektivu. Skoraj ni nedelje, da ne bi organizirali izleta ali potovanja. Menimo, da je to vsekakor vzpodbudno, saj tako mladi spoznavajo zgodovinske, kulturne in naravne lepote naše domovine, poleg tega pa se še razvedrijo po napornem delu na svojem delovnem mestu.

V poletnem času bo organiziranih še več izletov, posebno pa velja poudariti izlet na Triglav 3. in 4. julija ter izlet v Varazdin, kjer bo srečanje ferijalcev Varazdina in Hrastnika. Delo Počitniške zveze je vsekakor pomemben faktor rekreacije mladih za spoznavanje mladih med seboj.

Šport

V počastitev Tedna mladosti je ObK ZM Hrastnik organiziral športno tekmovanje med mladinskimi aktivni naše občine. V tem

tekmovanju so mladinci-športniki v skupnem plasmaju osvojili II. mesto za športniki taborniške organizacije.

V posameznih disciplinah pa smo prejeli naslednje pokale in diplome: Pokal za I. mesto v odbojki (moški) in pokal za I. mesto v skupnem plasmaju, za III. mesto v šahu, za III. mesto v malem nogometu, za II. mesto v namiznem tenisu, za II. mesto v streljanju z zračno puško. Na tekmovanju so sodelovali tudi rokometaši, ki so v prvem izločilnem tekmovanju izgubili srečanje s I. ekipo RK Hrastnik, ki je nastopila za tabornike, z rezultatom 10:9. To je bila prva tekma rokometašev Steklarne, vendar bi z malo več športne sreče kljub temu lahko zmagali.

Ceprav so mladinci našega kolektiva v skupnem plasmaju osvojili II. mesto, lahko trdimo, da se priprav na to tekmovanje nismo lotili z vso resnostjo in bo prihodnje leto potrebno dati več poudarka takšnim in podobnim tekmovanjem, ki predstavljajo množičnost in rekreacijo mladih.

Obvestilo

Družina Počitniške zveze Steklarne obvešča vse mlade, da organizira od 29. 8. do 9. 9. 1966 letovanje ferijalcev v Makarski. Cena dnevnega penziona znaša 10 N-din. Skupina pa bo dobila 75 % popust pri potovanju v Makarsko in nazaj. Prijave z vplačilom 100 N-din sprejema Hočevnar Dolfi v notranjem obratu in Strgaršek Janko v planskem oddelku. Prijavite se čimprej, ker je število prostih mest omejeno.

Odbor

ZNAČILNOSTI IN SIMBOLIZEM BARV

V barvni simboliki (prisodobah) obstajajo nasprotja; ohlapna in nedoločna barvna terminologija, ki so jo ljudje dolgo uporabljali, je najbrž kriva temu. Rumeno npr. je sveta barva za Kitajce pa tudi v evropskem krščanskem svetu. Vendar pomeni včasih, kot bomo videli, tudi izdajstvo in prevaro. Seveda pa je ob tem neobhodno treba vedeti, da uporabljamo izraz »rumeno« za mnoge odtene in nijanse, od jasnega in bleščečega kadmija in limonovo rumenega do okrov in žolčnato-zelenkasto rumenega. In ravno nepoznavanju tega je treba pripisati nedoslednost v rabi in pomenu drugih barv.

Rumeno:

Značilnosti: Najbolj svetla in bleščeča barva, toda v temnejših odtenuh nepriljubljena.

Simbolizem in prijetne asociacije: Svetlo rumeno je znamenje sonca in je veselo, živahno. To je sveta barva Kitajcev in zapadne krščanske kulture, kjer jo vidimo v cerkvah v obliki zlatega ozadja svetih slik in oltarnega okrasja; ta barva simbolizira nebeško luč in božjo slavo.

Rumeno je bilo zelo v modi v letih 1890—1900. Večerne obleke iz rumenega satena so bile višek mode. Tedaj je Toulouse-Lautrec v Parizu v svojih sedaj slavnih lepkih pogosto uporabljal rumeno in ravno tako so mnogi

priljubljeni romani imeli ovitke v tej barvi.

Neprijetne asociacije: Temnejše in bolj nevtralne rumene barve so najbolj nepriljubljene od vseh barv. Te barve so povezane z boleznijo, nedostojnostjo, strahopetstvom, ljubosumjem, zavistjo in z zadovoljstvom. V 10. stoletju npr. so v Franciji hiše izdajalcev in zločincev pobarvali rumeno in tudi Judež je bil naslikan v rumeni barvi. Dandanes (v angleščini) izrazi »Rumeni pes« in »Rumena prog« izražajo idejo izdajstva in strahopetstvo. Vendar so tudi te barve, čeprav same po sebi neprijetne, lahko lepe v kombinaciji z drugimi barvami.

Rdeče:

Značilnosti: Od vseh barv ima rdeče najmočnejšo kroma (kroma je moč, intenziteta ali čistoča barve) in je najbolj privlačna. To je najbolj priljubljena barva, posebno pri ženskah. Rdeče je prva barva, ki je dobila ime v primitivnih jezikih, in je tudi najbolj rabljena v primitivni in klasični umetnosti.

»Rumeno in rdeče, klasične barve so barve materialnega, bližnjega, polnokrvnega. Rdeča je značilna barva spolnosti, zato je to edina barva, ki vpliva na živali. Rumena in rdeča sta priljubljeni barvi, barvi množic,

(Nadaljevanje na 5. strani)

VIDEL SEM ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

POT NA ZAHODNO OBALO

Od New Yorka sem z letalom odletel preko Chicaga v San Francisco in naprej v Los Angeles. V vseh teh krajih sem se nekaj časa zadrževal, najdalje pa sem ostal v San Franciscu, mestu, ki je center države Kalifornije. V Chicagu sem lahko videl nekaj manjših znamenitosti: največjo borzo žitaric na svetu, čudno urejeno mestno središče in umazano čikaško podzemlje. Mesto Chicago leži ob obali jezera Michigan, ki je povezano z ostalimi jezери na meji med ZDA in Kanado v ogromno morje sladke vode. Jezero nima nobenih znamenitosti in lepota kot recimo jezera pri nas, je temno sive barve, precej valovito, z vi-

preko znanega slanega jezera, puščave Nevade in zasneženih vrhov Sierra Nevade. Ko sem prišel preko teh vrhov, ki so branik pred vdorom pacifiškega vremena v notranjost kontinenta, se je pred nami odprla sončna Kalifornija z blago in skoraj vse leto enako klimo. Pot, ki smo jo napravili, je bila dolga okoli 6.000 km. Mesto San Francisco leži v zalivu in je dejansko ločeno z blagimi vrhovi od Pacifika. Ima zelo hribovito lego, ulice se vzpenjajo včasih zelo strmo, v njem pa danes prebiva okoli 750.000 ljudi. Prebivalci so mešanica vseh mogočih ras in narodov, tako da je arhitektura San Franciscas odraz take sestave prebi-

je tu velika mešanica različnih ras in narodov, San Francisco pa je tudi največje kitajsko mesto izven Kitajske. Znani predel mesta pod imenom China Town je povsem tako urejen kot tipično kitajsko mesto. V tem delu so se tudi družinske navade, vzgoja otrok in drugo, kar lahko vpliva na oblikovanje človeka, zadržalo tako, kot je bilo nekdaj v Kitajski.

Pot v Los Angeles sem tudi opravil z letalom, tako da sem imel ponovno priliko videti sončno Kalifornijo, v kateri je letina trikrat letno in skoraj ne veste, kdaj je čas setve in žetve. V Los Angeles sem priletel po slabi uri letenja. Mesto je nekaj povsem drugega kot vsa mesta, ki sem jih do takrat videl; je ogromne razsežnosti, z izredno nizkimi hišami in zelo visokimi značilnimi palmami, ki dajejo še večji videz pritlikavosti hiš tega mesta. Le v centru je nekaj nebotičnikov, ki štrle kot kupola nad ostalim delom mesta. Mesto leži v kotlini, tako da je odprto le proti morju, zato pa je cirkulacija zraka tu nemogoča. Podnebje je tako, da vsebuje ozračje precej vlage in zato je pritisk zraka stalno velik. Vse to je pomembno zaradi tega, ker je v Los Angelesu nekaj več kot 3.000.000 avtomobilov, ki izločajo takšno količino izpušnih plinov, da v nekaterih letnih obdobjih postaja življenje v tem mestu celo nevarno. Takrat pričnejo preko vseh mogočih sredstev komunikacije obveščati o stanju koncentracije plinov v zraku in prositi voznike, naj puščajo avtomobile v garažah in gredo po poslu peš. Takšna prošnja zgleda zelo enostavna, lastnikom vozil pa je to velik problem, saj meri mesto v premeru nekaj več kot 100 km in si lahko predstavljate, kako lahko brez vozila uspešno hodijo na delo. V Los Angelesu so za Evropo praktično le dve znamenitosti, to je znani Hollywood in pa pravljici vrt za otroke, v katerem je v miniaturi prikazano življenje na Zemlji. To je delo znamenitega avtorja otroških risanih filmov Disney-a, po katerem nosi ta vrt tudi ime. Hollywood je v stvari predmestje Los Angelesa, leži na bregovih doline, v kateri je mesto, zato je izven obsega strupenih izpušnih plinov in center individualnih vil filmskih zvezdnikov in zvezd.

Sedaj mi je preostalo samo še to, da sem prišel nazaj na Vzhod-

no obalo, v New York, od koder sem imel možnost direktnega poleta v Evropo. Tudi na poti od Zahoda proti Vzhodu, od enega velikega morja (Pacific) do dru-

Pogled na San Francisco

gega (Atlantik) sem imel miret, let, vendar v nekoliko slabšem vremenu kot tja. Iz New Yorka sem izbral pot v Milano, polet je trajal nekaj več kot sedem ur, ponovno sem spremenil čas, tako da sem iz New Yorka odletel ob pol desetih zvečer, v Milano pa sem priletel ob pol dvanajstih opoldan. Let je trajal, kot sem že omenil, nekaj več kot sedem ur, vam bralci pa prepuščam, da si sami izračunate časovno razliko med ameriškim in evropskim časom v tem letnem času. Ker čas poleta nisem točno izmeril, tako tudi ne odhod iz New Yorka in pristanek v Milanu, vaša računica tudi ne bo mogla biti točna.

Iz Milana sem potoval z vlakom v Ljubljano, za to sem porabil 14 ur vožnje, preko Atlantskega oceana pa le dobrih 7 ur. Velika razlika v hitrosti.

Konec

Mlinar Martin

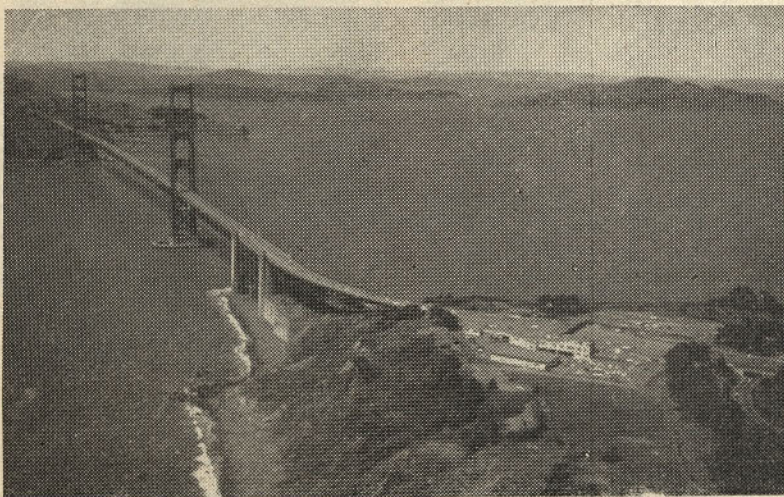
ZAHVALA

Ob nenadni in bridki izgubi dragega moža, očeta in dedka

KOLENC VINKOTA

se zahvaljujemo vsem sosedom, ki so nam v trenutkih globoke žalosti stali ob strani. Iskrena hvala dr. Toplaku za njegov trud, godbi na pihala in pevskemu zboru, govornikom tov. Janežiču in tov. Radeju, vsem darovalcem vencev ter vsem, ki so dragega moža in očeta pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena Štefka, sinovi Marjan, Janez, Branko in Vinko, snaha Mili in vnučka Sabina ter ostalo sorodstvo.

Zlata vrata z mostom Golden gate bridge

soko plimo in oseko, skratka ne preveč privlačno. Mogoče sem imel tak vtis zaradi slabega vremena. Borza žitaric je mesto, kjer se določajo dnevno cene vsem vrstam žit na svetu. Zanimivo je, da vsi direktni udeleženci na borzi ne govorijo, vse svoje želje o višini cene izražajo z gestami rok, ki pa so seveda naprej dogovorjene. Tako recimo iztegnjena dva prsta, ostali pa so skriti, pomenita spremembo cene za eno četrtino centa, iztegnjen palec pa pomeni na primer spremembo za sedem osmin centa. Na tem borznem mestu se lahko v nakupih dosežejo izredni prihranki. Od čikaškega podzemlja verjetno ne bi mogel kaj novega povedati, saj je osnova v skoraj vseh ameriških kriminalnih filmih. Lahko samo rečem, da je dejansko tako, kot se ga tam prikazuje, umazano, kruto mesto velikega zakrinkanega terorja. Omenil sem ureditev središča mesta zaradi tega, ker je center urejen v obliki zanke, to pa zaradi tega, ker so skozi središče postavljene avto ceste, vendar le na zelo visokih nosilnih drogih, tako da je cestišče potegneno skoraj nad vrhom hiš. Medsebojna križanja in izpeljave z ene ceste v drugo pa daje sliko zanke.

V San Francisco sem priletel nekako opoldne. Vreme je bilo med poletom preko ZDA lepo, tako da sem lahko nekaj ur gledal poznana ameriška polja, razredčena naselja in ogromne obdelovalne komplekse. Letel sem

valcev in zelo spominja na mediteranska evropska mesta. Največja značilnost San Franciscas sta dva izredna mostova, ki vežeta celini preko zaliva San Francisco. Eden od teh je Bay Bridge, ki je bil do pred kratkega največji most na svetu. Drugi pa je viseči most, ki stoji ob vhodu zlatih vrat, ki so vrata v zaliv San Franciscas. Imenuje se Golden Gate Bridge, projektiran in zgrajen je bil v letu 1936. Zanimivo je to, da visi na nosilnih vrveh, ki so težke po 24.000 ton, sestavljene pa so iz 27.000 tankih žic. Taka nosilna vrh ima v preseku nekaj več kot 1 meter.

V zalivu San Franciscu je zelo znamenit otok Alcatraz, na katerem je bila do nedavna najtežja dosmrtna ječa v ZDA. Redki, ki so bili obsojeni na dosmrtno ječo in poslani na ta otok, so umrli navadne smrti, skoraj vsem se je pred tem zmešalo. Tak pritisk na psiho jetnikov je imelo mesto San Francisco, ki sega iz tega otoka skoraj v celoti vidi, čuti se njegovo življenje, naj bo to podnevi ali ponoči. Zaradi tega so to ječo ukinili in bo postala kmalu turistična zanimivost.

Mesto San Francisco je znano iz mednarodne zgodovine kot mesto, kjer so podpisali ustanovno listino organizacije združenih narodov. To so opravili v stavbi opere, ki je sedaj ena od hiš mestnega središča. V San Franciscu se vidi tudi zelo pogosto tramvaj in trolejbus, kar je v drugih ameriških mestih velika redkost. Omenil sem že, da

Otok Alcatraz — do nedavnega ječa, sedaj turistična znamenitost

IZ ARHIVA MUZEJSKE ZBIRKE NOB

Prve župane so Nemci izbrali iz vrst kulturbundovcev. Tako je bil v Hrastniku postavljen za župana steklarski ravatelj ing. Friderik Findajsen. Njegov svetovalec je bil najprej Žmavc, nato Titz. Ze jeseni leta 1941 pa je postal v Hrastniku župan Titz.

Ko so Nemci prišli, so našli na čelu rudnika svojega somišljenika Drolca in so ga pustili na mestu.

V obeh hrastniških tovarnah v vodstvu ni bilo kaj izpremeniti, saj sta bili v nemških kulturbundovskih rokah.

Po prihodu okupatorja so se v revirjih nadaljevale priprave za odpor in borbo. Usmerjalo jih je revirsko komunistično vodstvo, ki je ukrepalo po lastni iniciativi, a v popolnem sporazumu z višjim partijskim vodstvom. Stalno je bil v revirjih Sergej Krajgher, zdaj je bil v Hrastniku, v Trbovljah, v Zagorju, sestajal se je s skupinami komunistov, jim dajal pojasnila in navodila, koristilo mu je, da je sorazmerno malo znan. Bil je v strogi ilegali, med domačini so ga pač že mnogi poznali in ga ni nihče izdal. Sestanki so se vršili v skritih gozdnih koticih, deloma pa tudi v zaprtih stanovanjih. Člani okrožnega komiteja za revirje so bili: Sergej Krajgher, Vili Vresk, Tončka Čec, Polde Eberl, Pavlič Gvido. Pri zbiranju orožja so se odlikovali mladinci, ko so ga odmetavali vojaki stare jugoslovanske vojske.

V Hrastniku je bil ustanovljen okrajni odbor Osvobodilne Fronte že v prvih mesecih okupacije.

Prvi hrastniški partizani so imeli v letu 1941 za zbirališče določen Kal. Vendar so bili prepočasni in so se samo nekateri izognili aretaciji. Ti so se ostalim pridružili na Čemšeniški planini (Majcen, Jože Menih-Rajko, Žužman).

Dne 31. julija 1941 so bili vsi revirski borci že na Planini. Tu je bila 1. 8. 1941 prav v koči ustanovljena I. revirska četa. Stela je 50 do 80 borcev. Med komunisti je bilo tudi nekaj 10 bivših Sokolov in Orlov. Za komandanta je bil določen Zagorjan, Ciril Groznik, Lojze Hohkraut pa je postal četni komisar. Sergej Krajgher je bil kot zastopnik Centralnega komiteja še nadalje instruktor. Formirani četi sta govorila Lojze Hohkraut in Tončka Čec. Četa je bila pomanjkljivo oborožena in je imela le 30 pušk, nekaj municije in 5 bomb. Nahajali so se na Planini, hrano pa so dobivali iz doline-revirjev, od koder jo je pošiljala partijska organizacija.

V noči med 2. in 3. julijem 1941 so bili v Zidanem mostu nalepljeni propagandni lističi. Nemci so našli storitelja, študenta Leopolda Vebra in Alojzija. Izročili so ju celjskemu gestapu.

Dne 2. 8. 1941 je skupina partizanov izpraznila skladišče cestne uprave na Katarini oziroma Marku nad Trbovljami, od koder so odnesli 25 kg streliva, kuhinjsko posodo in živila. V skupini so bili Vladimir Majcen, Ciril Curk, Anton Vratnar, Vinko Zagar, Alojz Ribič in Franjo Kastelic. Tri tedne po izvršeni akciji je bil zaradi tega aretiran gradbeni delovodja Saksida Franc iz Dola pri Hrastniku ter delavca Gustav Jordan

in Vasilij Jovanovič, češ da vloga niso prijavi, in da so za partizane celo pobirali denar.

Septembra 1941 sta ušla in se prijavila Nemcem v Trbovljah Gračner in Franc Horvat in izdala, da je bilo 12. avgusta 1941 na Čemšeniški planini 54 partizanov. Hajkajoči Nemci so prihajali od dveh strani iz Trbovelj in iz Zagorja proti Krvavici. Partizani so se pomaknili že proti Kalu, nekaj pa jih je še ostalo na sedanjem Partizanskem vrhu, a sta jih dve natakariči opozorili na Nemce in so se pravočasno umaknili. Horvat je Nemce opozoril na skrito pečino, v kateri je bilo nekaj partizanskega streliva. Ob tej priliki so Nemci pograbili štiri Kudrove sinove, Dušana Krena, Fortunata, Pogorelnika in Franca Drobniča, ki so partizanom pomagali s streho in hrano. Izmed obeh izdajalcev je Gračner postal surov gestapovski krvnik in so ga leta 1944 partizani v Ravnah pod Kalom ustrelili. Horvat je odšel v Nemčijo, po končani vojni se je vrnil domov, v Mariboru so ga prijeli, a je ušel in pobegnil preko meje.

Umikajoč se proti Kalu je četa dospela do križnega znamenja na sedlu med Mrzlico in Kalskim hribom, se povzpela na Kalski hrib v zavetje gozda in ostala tu dva dni. Njene izvidnice so zalele na sumljive ljudi. Ob štirih zjutraj se je četa umaknila proti vzhodu in se utaborila na Debelem vrhu nad Veligovškom. Zaravovala se je z izvidnicami in stražami. Medtem so Nemci obkolili Kalski hrib nad Čeprlinom, a so partizane zaman iskali. Hajkali so hrastniški vermani. Dva izmed partizanov, Janc in Stroj, sta pri Čeprlinu zadela na hajkajoče, a sta se umaknila. Druga dva, Vilko Vresk in Ivan Keše, sta bila poslana v Trbovlje, pri povratku sta pri (turskem znamenju) Križnem znamenju zadela na zasedo, poletela mimo Zalesnika in slučajno zadela na taborišče. V taborišču je četa ostala dva dni. Nato je skozi Gornjo Rečico odšla v Gozdnik. Z Gozdnika sta Alojz Ribič in Vilko Vresk odšla v Zabukovico, da navežeta stike s takojšnjimi tovariši in dobita hrane.

Ko sta se vrnila, sta v taborišču našla samo še okoli 11 partizanov. Medtem se je četa razdelila v dva oddelka. Večji je odšel v južno smer z nalogo, da gre preko Save, se poveže z dolenskimi partizani in dobi orožje. Manjši je še ostal v Gozdniku in je imel nalogo, da vzdržuje stik z revirji ter se poveže s savinjskimi partizani.

Oddelka revirske čete na svojih poteh

Južni oddelek je mimo Sv. Jerdte, Turja, Kupške vasi, Mačkovca, Zavrat in Krnic dospel v Podkrnice nad Savo.

Tu ga je srejala žena Jožeta Jeriča, ki se izza stavke leta 1939, ko si je moral poiskati kruh v senovšek rudniku, še ni vrnil v Hrastnik. K Savi je ponoči vodil oddelek Franc Jeran, a na drugo stran ga je prepeljal železničar Janez Stušek.

Ta oddelek je bil v resnici glavna revirska četa. V njem so bili: Lojze Hohkraut (kot vodja),

Vilko Vresk, Viktor Umek, Pivec, Franc Kralj, Ivan Keše, Ivan Zupan, Polde Knez, Milan Mrzelj, Ivan Šorn, Ivan Stroj, Dolfe Hohkraut in Tončka Čec. Tudi Sergej je spremljal oddelek. Poldeta Kneza so še pred prehodom preko Save poslali v Trbovlje po hrano; naročili so mu, naj jo spravi do Gugiattija, ki je imel svoj dom na bregu v Šklendrovcu pri Zagorju. Polde Knez je svojo nalogo izvršil. Oddelek pa je na kumskem področju preživel težke dni. Primanjkovalo je hrane in borci so trpeli strašno lakoto. Poleg tega so jih na Matici domačini izdali in domači lovci so vodili hajkače žandarje in vermane. Oddelek so Nemci razbili. Ivan Koše je padel, dva Zagorjana sta odšla v dolino, kjer so ju Nemci ujeli, odpeljali nazaj na Dobovec in ustrelili. V borbi je bila ranjena tudi Tončka Čec, ki se je zdravila v Zagorju pri Pečarjevih.

Že konec leta 1941 je tov. Ri-

bič Alojz šel iz borbene edinice in prevzel v revirjih za Gvidonom Pavličem sekretariat hrastniškega okrajnega komiteja.

Drugi oddelek I. štajerskega bataljona, ki mu je načeloval Ivan Skvarča, je odšel na trboveljsko-hrastniško-rečiški teren. Najprej se je napotil na Plesko pri Hrastniku, kjer je bil pri Babičevih teden dni, s Pleskega je odšel na Slatno pri Dolu in se je Zadrževal prav tako teden dni Sovretu (Zoretu). Od tod je manjši oddelek odšel v Rečico, kjer so kmetje skrbeli zanj celo zimo (bili so pri Alojzu Lavrinču na Festungi med Mrzlico in Gozdnikom ter pri drugih), drugi manjši oddelek se je pa nastanil pri Zoksu, na Hribu pri Turju, pri Ribiču v Turju in pri Štorovčanu v Štorovju v Gorah. Nato pa je skupina v Podkrnicah preko Save odšla na Kranjsko in se vključila v dolensko borbene edinice.

Ivan Razdevšek
(Se nadaljuje)

ZNAČILNOST IN SIMBOLIZEM BARV

(Nadaljevanje s 3. strani)

otrok, žena in divjakov. Primerni sta za hrupne, živahne sejme in praznike, izražata naivno neposrednost življenja, podvrženega slepemu slučaju klasične usode, trenutnega življenja.

Simbolizem in asociacije: Rdeče simbolizira bolj primitivne strasti in čustva. Povezano je z jezo in borbo, z nevarnostjo, hrabrostjo, močnatostjo in spornostjo. V zapadni religiji simbolizira rdeče mučeništvo za vero. Rimske bojne zastave so bile rdeče; danes so npr. mestne črti, »Rdeče svetilke« in »Skrlatna ženska«, aluzije (namigovanja) na spolni akt te barve.

Čeprav je svetlo rdeče v obče prijetno, postane utrudljivo in če ga uporabljamo v prevelikih kvantitetah, ustvarja željo po kompletarni (nasprotni) barvi, modrozeleni.

Purpur:

Značilnosti: Dostojanstvo, bogastvo, važnost.

Simbolizem in asociacije: Ta barva, kombinacija modrega in rdečega združuje tudi značilnosti obeh barv, to je — rdeče za pogum in močnatost, modro za poduhovljenost in plemenitost. To je kraljevska barva, ki so jo ljubili kralji v starih časih.

Vijoličasto:

Značilnosti: hladna, odmaknjena, zamolkla, slovesna. Njen značaj je otožen, povezan z žalostjo in vdanostjo.

Simbolizem in asociacije: Kot verski simbol pomeni vijoličasta barva spokornost svetnikov. Spengler pravi: »Vijoličasto rdeče, ki se podreja modremu, je barva žensk, ki niso več plodne, in duhovnikov, ki živijo v celibatu.«

Modro:

Značilnosti: Hladno, vedro, pasivno, pokojno. Goethe imenuje modrino »očarljivo praznino«.

»Modro in zeleno sta poduhovljeni, nečutni barvi. To sta barvi samotnosti, skrbi, sedanosti, ki je povezana s preteklostjo in s prihodnostjo. Modro je perspektivna barva. Ne vsiljuje se, temveč nas vleče ven, v daljavo.«

Simbolizem in asociacije: V cerkveni rabi pomeni modro odkritost, upanje in vedrino. Pri Špancih in Benečanih so imenitniki nosili modro ali črno, ker so se zavedali, da so to barve zadržanosti, odmaknjenosti. Še danes pomeni izraz »modra kri« plemstvo in »true blue« v angleščini pomeni zvestoba in lojalnost.

Prihodnjič: Zeleno, belo, sivo in črno.

Slavko A. Marcen

ZAHVALA

Ob bridki in nenadni izgubi dragega moža, očeta in dedka

ROTAR IVANA

se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali v času globoke žalosti ob strani. Zahvaljujemo se godbi in pevskega zboru Svobode II, govorniku tov. Kobalu za njegove poslovilne besede, ki jih je izrekel v imenu SZDL spodnji del Hrastnika, številnim darovalcem vencev, posebno še ribičem, sindikalni podružnici in upravi Kemične ter vsem, ki so v tako velikem številu pospremili ljubega moža na njegovi zadnji poti.

Žena Jakobina, sin Hanz, snaha Fani, vnuček Jani in Gačnikovi.

ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT

Športna srečanja med obrati so končana

O teh srečanjih smo že poročali v prejšnji številki, le da nismo mogli javiti izide pri namiz-

Nepremagljiva ekipa naših strelcev

nem tenisu in rokometu. Tudi te dve panogi sta zaključili tekmovanje in izgleda takole:

Namizni tenis:

Vrstni red:

1. mesto — delavnice 5 točk
2. mesto — notranji obrat 3 točke
3. mesto — brusilnica 1 točka

V rokmetu so se pomerile le delavnice z brusilnico. Rezultat je bil 16:15 v korist brusilnice.

Vrstni red:

- brusilnica 5 točk
- delavnice 3 točke
- notranji obrat 0 točk

Posamezni obrati so nabrali naslednje število točk po posameznih panogah:

Panoga	Brusilnica	Delavnice	Not. obrat
Nogomet	1	5	3
Šah	5	1	3
Kegljanje	5	1	3
Odbojka M	3	5	1
Odbojka Ž	5	3	0
Streljanje M	1	3	5
Streljanje Ž	5	3	1
Lahka atletika M	0	5	0
Lahka atletika Ž	5	3	0
Namizni tenis	1	5	3
Rokomet	5	3	0
Skupaj točk:	36	34	24

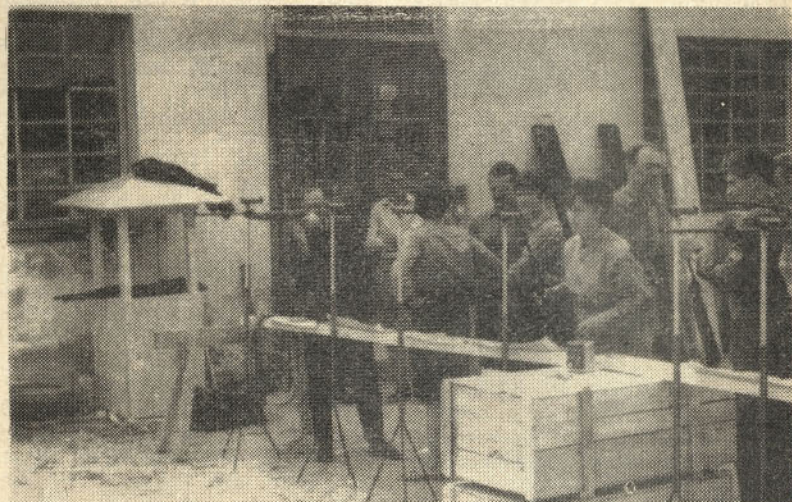
Ali ni čudno, da je notranji obrat, ki je po številu zaposlenih najmočnejši, zasedel zadnje mesto, zlasti je to nerazumljivo za tistega, ki pozna razmere in ve, da je le precej športnikov v tem obratu. Vsekakor leži krivda na tistih, ki so bili odgovorni za posamezne panoge in se niso potrudili ali pa so bili organizacijsko nesposobni za določeno nalogo. Odbor za športno rekreacijo naj v bodoče polaga več pozornosti pri izbiri teh odgovornih vodij

posameznih panog, ker je od njih odvisno, ali bodo ekipe prišle na določeno mesto ali ne.

Vseeno pa lahko trdim, da so letošnje medobratne igre velik uspeh v športni rekreaciji kolektiva, saj je na njih sodelovalo preko 200 zaposlenih, obenem pa smo to koristili za selekcijo športnikov za III. RSIPSJ.

Obrati prejmejo za udeleževanje v medobratnih igrah prehodne pokale.

Cvelbar

Strelci v Kranju nas niso razočarali

Vrnili smo športno srečanje SAVI KRANJ

Po programu smo se pomerili s športniki »Save« iz Kranja v Hrastniku maja meseca, za 19. 6. 1966 pa smo se dogovorili, da jim vrnemo srečanje v Kranju. Discipline naj bi bile iste kot pri pr-

začelo le z majhno zamudo. Večji spodrseljaj je nastal zaradi tega, ker je rokometni golman Pufler odšel na tekmo v streljanju, ob istem času pa je bila na sporedu rokometna tekma. Tako so

tekmovalcev, ne pa, da en član nastopa v več disciplinah, ker se tako krni napravljen urnik tekmovanja.

Na splošno smo z doseženimi rezultati zadovoljni.

Rokomet se je končal z izidom 27:21 v našo korist. V zadetkih se je izkazal zopet Mrežar, sledita pa mu Kralj in Kotnik. Ekipa je dokaj solidna in jo je treba pohvaliti.

V namiznem tenisu nismo veliko pričakovali in res smo srečanje izgubili z 1:5. Edino partijo je dobil Kumlanc.

Strelci so spet želi uspeh in zmagali. Pri moških je rezultat 1191:1180, pri ženskah pa 598:430 krogov. Ostali športniki Steklarne naj si člane te panoge vzamejo za vzgled prizadevnosti in discipline.

Tekmovalci v šahu se je za naše klavirno končalo. Izgubili so srečanje z 2:4. Tudi ni čudno, saj priprav za tekmovalce sploh ni bilo. Svetoval bi jim, da naj v bodoče manj govore, več pa naj bi se pripravljali za taka srečanja.

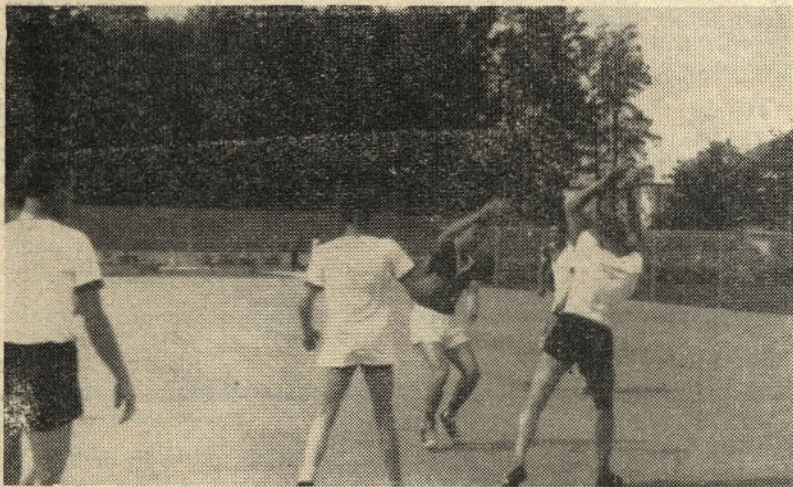
Odbojkaši so bili neresni že vseskozi in ker jih je samo sedem, se zavedajo, da jih ne bo nihče spodrinil pri nastopu v Skopju. Izgubili so gladko s 3:0. Ženska ekipa je srečanje dobila z 2:0. Vidi se, da so te le nekaj pridobile v zadnjem času, čeprav bi bile lahko več.

Stanje nogometa je kritično in izgleda, da nekateri igralci sploh ne vedo, zakaj igrajo, drugi so nedisciplinirani, se vdajajo pi-jaci itd. Mislim sem, da pri tej ekipi, ki redno tekmuje, ne bo nobenih problemov. Nazadnje pa se je izkazalo, da s tako igro, kot so jo pokazali, nimajo kaj iskati

v Skopju. V Kranju se je nogometna tekma končala neodločno 2:2. Kegljači so izgubili srečanje v borbeni partiji z 804:651 podrtimi keglji, na 100 lučajev pa so izgubili z 2225:2172 podrtih kegljev.

Skoraj vse ekipe so bile okrnjene zaradi objektivnih vzrokov, kot npr. ekskurzija v Benetke, delo v tovarni itd., posebno pa se je to poznalo pri kegljačih, saj je manjkalo pet standardnih igralcev.

Ce seštejemo zmage in poraze, dobimo rezultat 4 1/2 : 4 1/2. Mislim, da je to realno in niti ne tako slabo, saj ne smemo pozabiti, da

Mrežar v akciji

vem srečanju, le da smo vključili pri odbojki še žensko ekipo.

Tekmovalci v Kranju se je odvijalo v prijateljskem vzdušju, organizacija tekmovanja je bila zelo dobra. Motenj je sicer nekaj bilo, ki pa smo jih pravzaprav zakrivali mi. Prišli smo v Kranj v času, ko bi se že morale začeti tekmovalci, vendar to ni dosti vplivalo na sam potek, ker se je

rokometarji čakali Puflerja skoraj eno uro, kar jih je spravljalo v slabo voljo. Zaradi te zamude pa je avtomatično nastala zamuda pri nogometni tekmi, ki se je igrala takoj za rokometno to pa iz razloga, ker so nekateri rokometarji »Save« nastopili tudi pri nogometu. Zeleti je, da si naj v bodoče vodje posameznih ekip pri-skrbijo zadostno število svojih

S tekme odbojkašev Paračin — Hrastnik

ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT

Delavnice — zmagovalci v nogometu

je Kranj središče Gorenjske z močno razvitimi športnimi vejami, obenem pa da »Sava« zaposluje v svojem velikem kolektivu tudi večje število športnikov.

Glede na to, da se je prvo srečanje končalo s 6:2 v korist Steklarne, je končni rezultat obeh srečanj $10\frac{1}{2} : 6\frac{1}{2}$ v našo korist. Kot sem že omenil, je tek-

movanje glede športne discipline bilo na višku, organizacija in sprejem od strani »Save« zelo dober.

Njihova in naša želja je, naj postanejo taka srečanja med kolektivi Save in Steklarne tradicionalna, ter bi se tako vsako leto srečali na športnem polju.

Cvelbar

Trbovlje, 14. VI. Rudar Rudar »B« — »Steklar« 12:14 (6:9)

V povratnem srečanju v Trbovljah je bila ponovno dosežena zmaga. Ekipa Rudarja je nastopila v močnejši postavi kakor pred 4 dnevi in je bila prepričana v zmago. Ne glede na to, da so prikazali tehnično boljše in hitrejšo igro kakor v Hrastniku, so morali poklekniti pred enostavno in efikasno igro Hrastničanov.

Tekmo je sodil domači sodnik Jekoš, ki je bil v nekaterih momentih naklonjen domačinom.

Hrastničani so pokazali dobro igro posebno v obrambi, kjer se je izkazal vratar Pufler.

V napadu sta bila glavna akterja Mrežar in Kralj, a Strgaršek in Delpin sta dokazala, da znata doseči gol tudi proti močnejšemu nasprotniku. Novi igralec Kotnik se je hitro vključil v igro in predstavlja resno okrepitev. Vsi ostali igralci so igrali solidno, vendar vseeno boljše v obrambi kot v napadu.

Ekipa je nastopala v isti postavi kot v prvi tekmi.

Po teh zmagah se pričakuje srečanje v Kranju z nekoliko večjim optimizmom.

Kralj Boris

Moška ekipa odbojkašev ni dorasla odličnim Kranjčanom

Rokometaši se resno pripravljajo

Hrastnik, 10. VI. »Steklar« — »STT« Trbovlje 22:19 (10:10)

V okviru priprav na RSIPŠJ v Skopju se je rokometna ekipa dogovorila za več prijateljskih srečanj. Po zmagi nad »Savo« iz Kranja ni več dvoma, da je to postala solidna ekipa, s katero ostali klubi radi igrajo. Zato je ekipa STT tudi predlagala, da se odigrajo dve tekmi.

Za ekipo STT nastopa kompletna ekipa Rudarja »B«, a nekateri člani so že nastopali tudi na prvenstvenih tekmah I. zvezne lige. To je bila velika preizkušnja za naše rokometase pred srečanjem s »Savo« Kranj v Kranju, a obenem tudi ocena vrednosti ekipe na splošno.

Tekma je bila odigrana na igrišču na Rudniku pred nekaj sto gledalci, med njimi pa je bilo malo navijačev iz Steklarne. Ven-

dar so navijači iz Rudnika vsi navijali za rokometase iz Steklarne in tako pomagali ekipi, da premaga zelo močnega nasprotnika.

Tekma je potekala v neprestanem vodstvu domače ekipe, ki je enkrat vodila celo s 5 goli razlike. Ne glede na to, pa se vidi, da obramba še ni dovolj vigrana, pa so nekateri goli prejeti na lahek način. Igralci SST menijo, da je bila tekma zelo groba, vendar težjih prekrškov ni bilo, čeprav je ekipa Steklarne fizično precej močnejša.

Sodil je Dobrovoljni iz Hrastnika z manjšimi napakami, ki niso bistveno vplivale na rezultat.

Ekipa Steklarne je nastopala v naslednji postavi: Pufler, Kralj (7), Mrežar (8), Kotnik (5), Ržek (2), Strgaršek, Abram, Kodrun, Vidmar in Delpin.

Naša ženska ekipa (v progastih majicah) je premagala svoje nasprotnice z 2:0

Kratka kronika godbe na pihala ob 35-letnem jubileju

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Ko so bila sredstva zbrana preko podjetja, je pripravljalni odbor sklical ustanovni občni zbor, na katerem je bilo sklenjeno, da se bo društvo imenovalo »Steklarska godba na pihala Hrastnik« in da se s kreditiranimi sredstvi kupi instrumente za vse ustanovitelje, ki jih je bilo preko 20, točnega števila se več ne spominjam. Godba je delovala kot samostojno društvo pod okriljem sindikata steklarne.

Preko dnevnega časopisa smo takrat zvedeli za prodajo večjega števila starih instrumentov, katere je prodajal neki Jože Petrovič iz Maribora. Odbor se je povezal z njim, napravil kupno pogodbo v znesku ca. 21.000 din za 24 starih instrumentov, ter na ta način postavil pogoje za nadaljnje delo in razvoj društva. Imenovani Petrovič je prišel z instrumenti iz Maribora v Hrastnik, se ponudil za kapelnika in razdelil instrumente med ustanovitelje. Ponudbo je odbor društva sprejel in začeli smo se pridno učiti. Vaje smo imeli tri do štirikrat na teden, zato smo že po 6 mesecih učenja imeli v maju 1931 prvi promenaadni koncert v steklarski koloniji, ki pa je za to kratko dobo učenja kar dobro uspel, saj so bili med začetniki tudi godbeniki, ki so se že prej učili pri rudarski godbi.

S tem so bili doseženi prvi uspehi in med godbeniki je vladalo nepopisno veselje, prav tako tudi med delavci v podjetju.

Prvi kapelnik ni bil dolgo časa med ustanovitelji, zato je društvo moralo poiskati kapelnika, ki bi bil za daljšo dobo med godbeniki. Zaradi trenj, ki so nastala med novo imenovanim kapelnikom Stanikom Kolencem iz Trbovelj, Petrovičem in godbeniki, ki so bili eni za Petroviča, drugi za Kolenca, se je društvo odločilo Petroviča odsloviti, ker je skušal s povzročanjem sporov godbo razbiti. Od tega časa dalje je vodil kapelo Kolenc Stanko sam. Godba je dobro napredovala, toda tudi ta kapelnik ni učil dolgo, ker je moral zaradi zavrata ne bolezni godbo zapustiti. Društvo je na njegovo mesto imenovalo pokojnega tovariša Ignatjev Petra.

Kakor Kolenc tako je tudi Ignjatjev vlagal ves svoj prosti čas za napredek in kulturni dvig takrat mladega glasbenega kadra na določeno višino, saj je bilo med godbeniki toliko volje, da je društvo hitro napredovalo. Nastopali smo na festivalih kulturnih društev v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku, na katerih je sodelovalo več godb in pevskih zborov iz Zasavja.

(Se nadaljuje)

O problemih zaposlovanja invalidov

Družbena skupnost posveča posebno skrb delovnim ljudem, ki zaradi invalidnosti izgubijo delovno zmožnost ali se jim njihova delovna zmožnost zmanjša, kakor tudi ljudem, pri katerih nastane nevarnost, da bi postali invalidi. V teh primerih zagotavljajo obstoječi predpisi vsem invalidom določene pravice, med katere štejemo:

usposobitev za drugo delo (poklicna rehabilitacija), zaposlitev primerna preostali delovni zmožnosti, razna denarna nadomestila, invalidnina ter invalidska pokojnina.

O invalidnosti v smislu obstoječih predpisov govorimo kadar nastane pri delavcu popolna izguba ali zmanjšane zmožnosti za delo in to zaradi bolezni, poškodbe izven dela, nesreče na delu ali poklicne bolezni. Neposredna nevarnost za invalidnost je podana, kadar delovni pogoji na posameznem delovnem mestu ne glede na varstvene ukrepe, ki jih je mogoče uporabiti v tolikšni meri vplivajo na zdravstveno stanje in delovno zmožnost delavca, da mora ta nujno spremeniti delovno mesto, ker bi sicer postal invalid.

V tem sestavku želimo upozoriti člane kolektiva s posameznimi določili iz zakona o invalidskem zavarovanju, v naslednji številki pa o stanju in problematiki zaposlovanja za delo manj zmožnih članov kolektiva.

INVALIDSKO ZAVAROVANJE

Invalidsko zavarovanje zagotavlja delovnim ljudem ustrezne pravice, če izgubijo zaradi invalidnosti delovno zmožnost ali se njihova delovna zmožnost zmanjša, če pretrpijo telesno okvaro ali če nastane nevarnost, da bi postali invalidi v zvezi z določenim delom.

Za primer invalidnosti so zagotovljene zavarovancem: pravica do usposobitve za drugo delo (poklicna rehabilitacija) s pravico do oskrbnine, pravica do ustrezne zaposlitve primerne preostali delovni zmožnosti s pravico do ustreznih nadomestil, pravica do invalidske pokojnine in pravica do dodatka za pomoč in postrežbo. Za primer telesne okvare je zagotovljena zavarovancem pravica do invalidnine. Za primer nevarnosti, da bi postali invalidi v zvezi z določenim delom pa pravica do usposobitve za drugo delo (poklicna rehabilitacija) in zaposlitev na drugem delu.

Pravice, ki jih pridobijo zavarovanci na osnovi invalidnosti so odvisne od vzroka invalidnosti, to je od tega, ali je invalidnost posledica bolezni ali poškodbe izven dela, ali pa nesreče pri delu ali poklicni bolezni, od stanja invalidnosti in preostale delovne zmožnosti in od starosti zavarovanca. Določijo se v skladu z načelom delitve po delu, vlaganjem v invalidske sklade in v skladu z načelom delitve po delu, vlaganjem v invalidske sklade in v skladu z drugimi merili glede prispevka zavarovanca družbeni skupnosti. Pravice na osnovi telesne okvare pa so enake za vse invalide s telesno okvaro iste stopnje.

Invalidske pokojnine, invalidnine in dodatek za pomoč in postrežbo se usklajajo z gibanjem življenjskih stroškov in naraščanjem življenjskega standarda zaposlenih, in sicer po načelih in na način, kot je to določeno v temeljnem zakonu o pokojninskem zavarovanju.

Glede na to, za katere primere invalidnosti (s tem izrazom so mišljeni tudi primeri telesne okvare in primeri nevarnosti za invalidnost) so določene osebe zavarovane, razlikujemo: 1. osebe, ki so zavarovane za vse primere invalidnosti, 2. osebe, ki so zavarovane samo za primere invalidnosti, ki so posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni in 3. osebe, zavarovane samo za invalidnost, ki je posledica nesreče pri delu.

Napis COCTA je zadal mnogo glavobola vodji dekoracije – tudi to je uspešno opravljeno

1. Za vse primere invalidnosti (zaradi bolezni, poškodbe izven dela, nesreče na delu ali poklicne bolezni) so zavarovane:

a) osebe v delovnem razmerju, ki delajo poln delovni čas, predpisan za delo, ki ga opravljajo. S temi osebami so izenačeni člani predstavniških teles in njihovih organov s stalno funkcijo ter izvoljene osebe s stalno funkcijo v družbenih organizacijah, združenih organizacijah, zbornicah in podobno, če jim je to edini ali glavni poklic in če dobivajo za svoje delo stalno mesečno nagrado ter člani obrtnih in člani ribiških zadrug, ki jim je pridobitno delo v zadrugi edini ali glavni poklic;

b) osebe v delovnem razmerju, ki delajo po posebnih predpisih skrajšan delovni čas, in sicer delovni, vojaški vojni in mirovni vojaški invalidi, ki delajo tolikšen skrajšan delovni čas, kolikor po izvidu in ugotovitvi invalidske komisije ustreza njihovi delovni zmožnosti; osebe, ki delajo med zdravljenjem skrajšan delovni čas po zakonu o zdravstvenem zavarovanju; žene, ki dojijo in negujejo otroke ter delajo zato skrajšan delovni čas po predpisih o delovnih razmerjih in osebe, ki delajo krajši delovni čas od onega, če jim je v skladu z veljavnimi predpisi dovoljeno tako delo zaradi obiskovanja šole ali tečaja;

c) osebe, ki so med delovnim razmerjem poslani na strokovno izpopolnitev ali specializacijo v

njihovi stroki oziroma delu, ki ga opravljajo, vendar največ dve leti, če ostanejo ta čas v delovnem razmerju;

č) osebe na mladinskih delovnih akcijah, in sicer za vse primere invalidnosti, katere vzrok je nastal v času, ko so bili na taki delovni akciji.

2. Za invalidnost, ki je posledica nesreče na delu ali poklicne bolezni, so zavarovane;

a) osebe v delovnem razmerju, ki delajo krajši delovni čas, kot je poln delovni čas, ki je predpisan za zadevno delo (razen oseb, ki delajo po posebnih predpisih skrajšan delovni čas in so zavarovane za vse primere invalidnosti);

b) vajenci in učenci strokovnih

šol ter študenti višjih strokovnih šol, visokih šol, fakultete in umetniških akademij, kadar so na obveznem praktičnem delu v učilnicah ali delavnicah ali kadar so na praktičnem delu pri delovnih in drugih organizacijah ali pri državnih organih;

č) volonterji, to je osebe na prostovoljni praksi, ki ne dobivajo plače.

3. Samo za invalidnost, ki je posledica nesreče pri delu, so zavarovanci, za nesrečo, ki jih zavarovanc, za nesrečo, ki jih zadene:

a) ko sodelujejo na organiziranih javnih delih splošnega pomena, pri reševalnih akcijah ali pri obrambi pred elementarnimi nevarnostmi ali nesrečami;

b) ko opravljajo na poziv državnih organov določene javne funkcije državlanske dolžnosti;

č) pri praktičnih delih ali vajah med poklicno rehabilitacijo, na katero so poslani kot vojni ali mirovni vojaški invalidi.

V določenih primerih in ob določenih pogojih pa so osebe, ki so bile v delovnem razmerju oziroma v drugem svojstvu zavarovane za vse primere invalidnosti, zavarovane za invalidnost in telesno okvaro kot posledico bolezni ali poškodbe izven dela tudi po prenehanju delovnega razmerja oziroma drugega svojstva, ki jim daje pravico do invalidskega zavarovanja.

OSNOVE IZ PRIDOBITVE PRAVIC IZ INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

Osnove za pridobitev pravic invalidskega zavarovanja so: invalidnost, telesna okvara najmanj 30 % in neposredna nevarnost za invalidnost.

Invalidnost je pri zavarovancu podana, če nastane pri njem izguba ali zmanjšanje zmožnosti za svoje delo, ki ju ni mogoče odvrniti z zdravljenjem oziroma medicinsko rehabilitacijo. Pri tem pomeni »svoje delo« delo na delovnem mestu, na katerem je delal zavarovanec neposredno preden je postal invalid, če pa je zanj ugodnejše in na njegovo zahtevo, pa delo na delovnem mestu, na katerem je delal najmanj 2 leti v zadnjih treh letih dela, preden je postal invalid.

Zavarovanci, ki postanejo invalidi, se glede na preostalo zmožnost za svoje delo in za drugo ustrezno delo razvrstijo v I., II. in III. kategorijo invalidnosti. Preostala delovna zmožnost za svoje delo je podana, če je zavarovanec zmožen delati z delovnim naporom, ki ne poslabša njegove invalidnosti, in z normalnim delovnim učinkom najmanj polovico polnega delovnega časa na prejšnjem delovnem mestu in sicer brez prejšnjega privajanja za tako delo, ali pa po privajanju. Drugo ustrezno delo pa je delo oziroma delovno mesto, na katerem je delovni invalid zmožen delati določen delovni čas, primeren preostali delovni zmožnosti, z delovnim naporom, ki ne poslabša njegove invalidnosti, in z normalnim delovnim učinkom.

V I. kategorijo invalidnosti se razvrstijo zavarovanci, popolnoma nezmožni za svoje delo in za drugo ustrezno delo, ki se niti s poklicno rehabilitacijo ne morejo usposobiti za tako delo.

V II. kategorijo invalidnosti se razvrstijo zavarovanci, ki so le deloma zmožni bodisi za svoje bodisi za drugo ustrezno delo, ki se niti s poklicno rehabilitacijo ne morejo toliko usposobiti, da bi mogli poln delovni čas opravljati drugo ustrezno delo.

V III. kategorijo invalidnosti se razvrstijo zavarovanci, ki so popolnoma nezmožni ali le deloma zmožni za svoje delo, pač pa so zmožni poln delovni čas opravljati drugo ustrezno delo ali se lahko s poklicno rehabilitacijo usposobijo za tako delo.

Zaradi invalidnosti lahko pridobi zavarovanec naslednje pravice:

1. če je invalid I. kategorije invalidnosti — invalidsko pokojnino, dodatek na invalidnost, dodatek za pomoč in postrežbo in varstveni dodatek;

2. če je invalid II. kategorije invalidnosti — invalidsko pokojnino, varstveni dodatek, pravico do zaposlitve in do nadomestil v zvezi s pravico do zaposlitve;

3. če je invalid III. kategorije invalidnosti — invalidsko pokojnino, varstveni dodatek, pravico do poklicne rehabilitacije z oskrbnino in s pavšalnim nadomestilom pravico do zaposlitve in do nadomestil v zvezi s pravico do zaposlitve.

— invalidsko zavarovanje

Telesna okvara pomeni izgubo, bistvenejšo poškodovanost ali onesposobljenost posameznih organov ali delov telesa najmanj za 30 % ki povzroča omenjeno gibljivost, otežkoča normalno aktivnost organizma in zahteva večje napore pri zadovoljevanju življenjskih potreb, ne glede na to, ali povzroča invalidnost ali ne. Glede na težo se razvrščajo telesne okvare v osem stopenj. Vsaka nadaljnja se poveča za 10 %, tako, da pomeni telesno okvaro 1. stopnje 100 % telesna okvara.

Upoštevne telesne okvare, ki dajejo pravico do invalidnine, pa so le telesne okvare, ki so navedene v posebnem seznamu telesnih okvar.

Neposredna nevarnost za invalidnost je podana, kadar delovni pogoji na posameznem delovnem mestu, ne glede na higienske in tehnične varstvene ukrepe, ki se uporabljajo ali jih je mogoče uporabiti pri delu, v tolikšni meri vplivajo na zdravstveno stanje in delovno zmožnost zavarovanca, da mora ta nujno spremeniti delovno mesto, ke bi sicer postal invalid.

Zaradi neposredne nevarnosti za invalidnost lahko pridobi zavarovanec pravico do poklicne rehabilitacije z oskrbnino, pravico do zaposlitve in pravico do ustreznih nadomestil v zvezi s pravico do zaposlitve.

POGOJI ZA PRIDOBITEV PRAVIC IZ INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA.

Pogoji za pridobitev pravic iz invalidskega zavarovanja so različni, če gre za pridobitev teh pravic v primerih invalidnosti (invalidnost, telesna okvara, nevarnost za invalidnost) zaradi bolezni ali poškodb izven dela, ali pa za pridobitev teh pravic v primerih invalidnosti zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni. To razlikovanje je pomembno tudi pri odmeri invalidske pokojnine, ki znaša v primeru, če je invalidnost posledica nesreče na delu ali poklicne bolezni, vedno 85 % osnove, ne glede na zavarovalno dobo zavarovalno oziroma skupno pokojninsko dobo.

Za nesrečo na delu velja vsaka poškodba zavarovanca, ki je posledica neposrednega in kratkotrajnega mehničnega, fizičnega ali kemičnega učinka, kot tudi poškodba, ki je posledica hitre spremembe položaja telesa, nenadne obremenitve telesa, ali kakšne druge nenadne spremembe fiziološkega stanja organizma, če je taka poškodba v vzročni zvezi z opravljanjem dela na določenem delovnem mestu ali z delom oziroma z dejavnostjo, na podlagi katere ima poškodovanec svojstvo zavarovanca.

Za nesrečo na delu se šteje tudi poškodba, povzročena na opisani način, ki jo pretrpi zavarovanec:

1. pri praktičnih delih ali vajah med medicinsko ali poklicno rehabilitacijo;
2. na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj;
3. na poti, da nastopi delo, ki mu je presklbljeno, oziroma delo na podlagi katerega je zavarovan;
4. na poti ukazani za izvrševanje službenih nalog;
5. v zvezi s pravico do zdrav-

stvenega varstva, rehabilitacija, ali zaposlitve in sicer v primerih določenih s predpisi zveznega sekretariata za delo;

6. ko sodeluje pri organiziranih javnih delih splošnega pomena, pri reševalnih akcijah ali pri obrambi pred elementarnimi nevarnostmi ali nesrečami;

7. ko opravlja na poziv državnih organov določene javne funkcije ali državljanske dolžnosti;

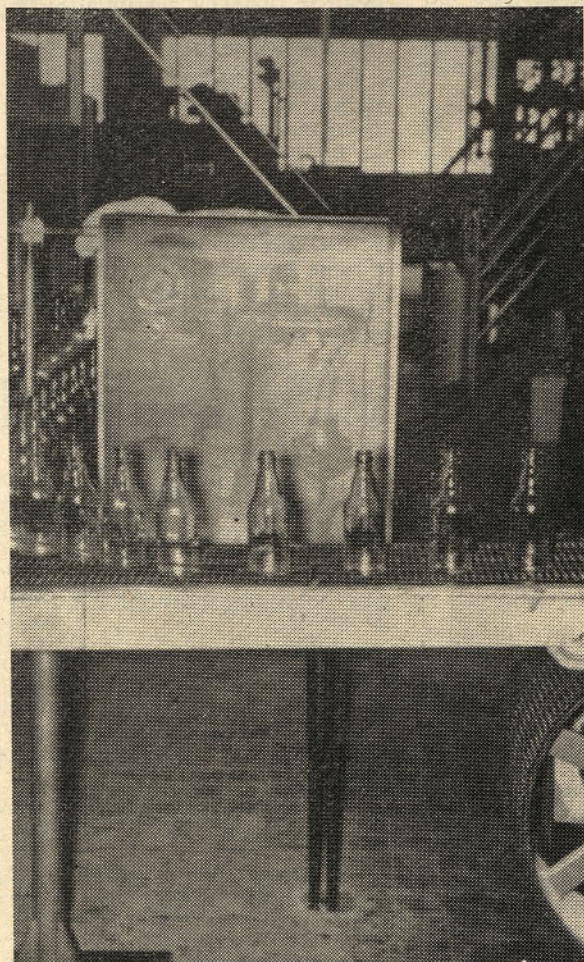
8. ko je na vojaških vajah v Jugoslovanski ljudski armadi;

9. pri velikih elementarnih nesrečah, ki zadenejo cela naselja ali širša območja;

Za nesrečo pri delu velja tudi nesreča, ki ni posledica dela na določenem delovnem mestu oziroma posledica določenega dela temveč posledica kakšnega drugega dela, ki ga je zavarovanec opravljal v interesu organizacije oziroma zavoda s katerim je bil v delovnem razmerju.

Ne samo poškodba temveč tudi obolenje zavarovanca se šteje za nesrečo pri delu vendar samo tako obolenje, ki je neposredna ali izključna posledica kakšnega nesrečnega naključja ali višje sile med delom oziroma dejavnostjo na podlagi katere ima oboleli svojstvo zavarovanca.

Za poklicne bolezni se štejejo bolezni povzročene z daljšim neposrednim vplivom delovnega procesa in delovnih pogojev na določenih delovnih mestih ali delih oziroma dejavnostih na podlagi katerih ima zboleli svojstvo zavarovanca. Poklicne bolezni, dela in proizvodni procesi, na katerih se bolezen pojavlja in posebni pogoji, da je tako bolezen mogoče šteti za poklicno bolezen, so navedeni v posebnem seznamu poklicnih bolezni.

Prve steklenice potujejo po tekočem traku v hladilno peč. Od tam pa naprej do naših kupcev.

Pridobitev pravic v primerih invalidnosti zaradi bolezni ali poškodb izven dela.

Če je primer invalidnosti posledica bolezni ali poškodb izven dela pridobi zavarovanec vse pravice iz invalidskega zavarovanja ko dopolni določeno pokojninsko dobo in delovna leta s katerimi je mišljeno število celih let v razdobju, ki je preteklo od dneva ko je zavarovanec dopolnil starost 20 let, do dneva, ko je postal invalid.

Tako pridobi zavarovanec pravice iz invalidskega zavarovanja, če dosega njegova skupna pokojninska doba najmanj tretjino delovnih let, od tega pa mora biti najmanj 40 mesecev zavarovalne dobe, ki jo je dopolnil v zadnjih 5 letih, preden je postal invalid, ali 80 mesecev zavarovalne dobe, ki jo je dopolnil v zadnjih 10 letih, preden je postal invalid. Če tretjina delovnih let ne dosega treh let, skupna pokojninska doba pa je manjša od 3 let, je zavarovancu potrebna za pridobitev pravic iz invalidskega zavarovanja najmanj 1 letna zavarovalna doba tega pa mora biti na dan ko je postal invalid, v delovnem razmerju ali v kakšnem drugem svojstvu.

Zavarovanec pri katerem so tri četrtine delovnih let ali več krite s skupno pokojninsko dobo, pridobi pravice iz invalidskega zavarovanja ne glede na to koliko časa je bil zavarovan v zadnjih 5 oziroma 10 letih pred nastankom invalidnosti.

Zavarovanec, ki ob invalidnosti še ni bil star 20 let, pridobi pravice iz invalidskega zavarovanja, če je bil na dan, ko je postal invalid, v delovnem razmerju in je

imel skupaj vsaj eno leto zavarovalne dobe.

Zavarovanec, ki si je s šolanjem po dopolnjenem 20 letu starosti pridobil strokovno izobrazbo kvalificiranega delavca oziroma srednjo ali od srednje višjo strokovno izobrazbo in delal na delovnem mestu, ki je ustrezalo pridobljeni strokovni izobrazbi, pa je postal invalid pred dopolnjenimi 30. leti starosti, pridobi pravice iz invalidskega zavarovanja, če je bil zavarovan najmanj 1 leto in bil na dan, ko je postal invalid, v delovnem razmerju oziroma zavarovan v kakšnem drugem svojstvu.

Pridobitev pravic v primerih invalidnosti zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni.

Če je primer invalidnosti posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, pridobi zavarovanec pravice iz invalidskega zavarovanja ne glede na pokojninsko oziroma zavarovalno dobo, ki jo je dopolnil pred invalidnostjo.

Posamezne pravice iz invalidskega zavarovanja.

Pravice do invalidske pokojnine imajo zavarovanci, ki postanejo:

1. delovni invalidi I. kategorije invalidnosti;

2. delovni invalidi III. kategorije invalidnosti, nezmožni za svoje delo, katerim ni zagotovljena poklicna rehabilitacija, ker so stari nad 45 let (moški) oziroma nad 40 let (ženske);

3. delovni invalidi II. in III. kategorije invalidnosti, brez poklicne rehabilitacije, zmožni za drugo ustrezno delo, katerim ni zagotovljena ustrezna zaposlitev, ker so stari nad 55 let (moški) oziroma nad 50 let (ženske);

4. delovni invalidi II. in III. kategorije invalidnosti kot invalidi, ki so bili s poklicno rehabilitacijo uposobljeni za drugo delo, pa so po dopolnitvi 40. leta starosti, oziroma slepi invalidi ne glede na starost, zaradi spremembe v stanju invalidnosti izgubili možnost za delo, za katero so bili rehabilitirani, če brez ponovne poklicne rehabilitacije niso zmožni za drugo ustrezno delo;

5. delovni invalidi II. in III. kategorije invalidnosti kot vojaški invalidi I. do V. skupine, če ne morejo več opravljati svojega dela nad polovico polnega delovnega časa, ne glede na to, ali bi morda mogli opravljati drugo ustrezno delo;

6. delovni invalidi II. ali III. kategorije invalidnosti kot udeleženci narodnoosvobodilne vojne, ki so stopili v narodnoosvobodilni boj pred 9. septembrom 1943, ali kot udeleženci španske državljanske vojne, če ne morejo več opravljati svojega dela nad polovico polnega delovnega časa, ne glede na to, ali bi morda mogli opravljati drugo ustrezno delo.

Osnova za odmero invalidske pokojnine je praviloma pokojninska osnova, na podlagi katere bi se odmerila starostna pokojnina po temeljnem zakonu o pokojninskem zavarovanju, pri čemer se razdobja, pri katerih se po navedenem zakonu izračuna pokojninska osnova, štejejo nazaj od nastanka invalidnosti.

(Nadaljevanje na 10. strani)

O problemih zaposlovanja invalidov - invalidsko zavarovanje

(Nadaljevanje z 9. strani)

Odmera invalidske pokojnine je različna, če gre za odmero te pokojnine v primeru invalidnosti zaradi bolezni ali poškodbe izven dela in če gre za odmero v primeru invalidnosti zaradi nesreče na delu ali poklicne bolezni.

Invalidska pokojnina zaradi bolezni ali poškodbe izven dela se odmerja glede na pokojninsko dobo z enakim odstotkom, s katerim se odmeri starostna pokojnina, to je za zavarovanca s pokojninsko dobo 15 let s 15 % pokojninske osnove, nakar se mu z vsako nadaljnje dopolnjeno pokojninsko leto poseča za 2 %

ri 60 let ali več, ženske pa 55 let ali več in delovnim invalidom II. in III. kategorije, navedenim zgoraj v 4. do 6. točki 1. odstavka. Drugi invalidi II. do III. kategorije invalidnosti pa imajo pravico le do začasne invalidske pokojnine, ki se odmerja v odstotku od invalidske pokojnine v polnem znesku in znaša 90 %, če dosega skupna pokojninska doba najmanj tri četrtine delovnih let ter 80 %, če skupna pokojninska doba ne dosega treh četrtin delovnih let.

Invalidski upokojeanci, ki so postali delovni invalidi I. kategorije invalidnosti pred dopolnje-

znana invalidska pokojnina. Pravica do invalidske pokojnine kakor tudi ostale pravice iz invalidskega zavarovanja prenehajo z zavarovančovo smrtjo.

Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo:

1. delovni invalidi I. kategorije invalidnosti, ki jim je, od kar so postali taki invalidi, za osnovne življenjske potrebe neogibna stalna pomoč in postrežba drugega ali pri katerih nastane taka potreba pozneje zaradi poslabšanja invalidnosti ali novega primera invalidnosti;

2. slepi zavarovanci, ki so stopili v delovno razmerje kot slepi ali so oslepel v času, ko je trajalo delovno razmerje.

Višino dodatka za pomoč in postrežbo določa republiška skupnost socialnega zavarovanja. Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev SR Slovenije je določila, da znaša dodatek za pomoč in postrežbo delovnih invalidov I. kategorije invalidnosti 20.000 dinarjev, dodatek za pomoč in postrežbo slepih zavarovancev pa 60 % tega zneska, torej 12.000 dinarjev.

Dodatek za pomoč in postrežbo gre zavarovancu od dneva, od katerega mu gre invalidska pokojnina, če so ob nastanku invalidnosti I. kategorije izpolnjeni pogoji za pravico do tega dodatka. Če so ti pogoji izpolnjeni pozneje, gre zavarovancu dodatek za pomoč in postrežbo samo za šest mesecev nazaj od vložitve zahteve, vendar ne prej kot od dneva, ko je nastala potreba po pomoči in postrežbi drugega. Slepih zavarovancev pa gre dodatek za pomoč in postrežbo od dneva, ko so stopili kot slepi v delovno razmerje oziroma od takrat, ko so med delovnim razmerjem oslepel.

Če invalidskim upokojeancem po zakonu odmerjena invalidska pokojnina ne dosega predpisane mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov, ki jih določi skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja in če niti upokojenec niti člani njegovega gospodinjstva nimajo dohodkov, ki bi zadoščali za preživljanje, jim je zagotovljen varstveni dodatek.

V republiškem zakonu o pogojih za priznavanje varstvenega dodatka (Uradni list SRS, številka 10/65) so določeni pogoji za pridobitev pravice do varstvenega dodatka. Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev SR Slovenije pa je izdala sklep o višini varstvenega dodatka ujemajoč invalidske pokojnine (Uradni list SRS št. 8/65).

Invalidnine zaradi telesne okvare je nova pravica v invalidskem zavarovanju, ki jo je uvedel zakon o invalidskem zavarovanju. Ta invalidnina ni istovetna z invalidnino po prejšnjem zakonu o socialnem zavarovanju, po katerem je bila invalidnina oskrbnina za trajno ali več kot eno leto trajajočo upoštevano zmanjšanje zmoglosti za delo. Invalidnina po zakonu o invalidskem zavarovanju pa nima značaja gmotne oskrbe invalida in

je neke vrste odškodnina za prizadetost in težave, ki jih ima invalid v zasebnem življenju, ne glede na to, ali ima telesna okvara neposredni vpliv na zavarovančovo zmožnost za delo ali ne.

Pravico do invalidnine pridobi zavarovanec ne glede na to, ali uživa morda tudi kako drugo pravico iz socialnega zavarovanja. Če je telesna okvara obstajala pred vstopom v delovno razmerje, ali če se je takšna telesna okvara med delovnim razmerjem poslabšala, zavarovanec ne pridobi pravice do invalidnine, razen v primeru, če je imel pred vstopom v delovno razmerje poškodovano eno oko, uho, roko ali nogo, pa si pozneje poškoduje še drugi istoveten organ. V takem primeru pridobi pravico do invalidnine za okvaro obeh organov.

Invalidnina se odmerja v ustreznem odstotku (od 12 do 40 odstotkov) glede na stopnjo telesne okvare od nove pokojninske osnove XX. zavarovalnega razreda in tabele v 1. odstavku 216. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, to je od zneska 19.200 din.

Pravica do invalidnine gre zavarovancu od dneva, ko je nastala telesna okvara. Če pa je uveljavil pravico do invalidnine po prenehanju delovnega razmerja, mu gre invalidnina od dneva, ko je nastala telesna okvara, vendar samo za šest mesecev nazaj od vložitve zahteve.

Pravico do poklicne rehabilitacije, s katero se invalidi glede na invalidnost in preostalo delovno zmožnost usposablja za drugo ustrezno delo s polnim delovnim časom, imajo delovni invalidi III. kategorije, preden dopolnijo določeno starost, in sicer moški 45, ženske pa 40 let. Komunalni zavod za socialno zavarovanje pa lahko izjemoma in v posebnih primerih na invalidovo zahtevo dovoli poklicno rehabilitacijo tudi za usposobitev za delo s skrajšanim delovnim časom, vendar pa ne manj kot polovičnim delovnim časom.

Ob navedenih pogojih imajo pravico do poklicne rehabilitacije tudi zavarovanci, zavarovani za vse primere invalidnosti (razen oseb na mladinskih delovnih akcijah in jugoslovanskih državljanov, zaposlenih v tujini), ki sicer niso postali invalidi, pač pa je nevarnost, da postanejo invalidi, če brez poklicne rehabilitacije ne morejo opravljati drugega ustreznega dela.

Delovni invalidi, ki so pridobili pravico do poklicne rehabilitacije, pa so po lastni volji z njo prenehali, ne morejo na osnovi te invalidnosti ali njenega poznejšega poslabšanja znova pridobiti pravice do poklicne rehabilitacije in pravice do oskrbnine v zvezi s pravico do rehabilitacije.

S poklicno rehabilitacijo se delovni invalidi usposablja za drugo ustrezno delo, ki ustreza strokovni izobrazbi delovnega mesta, na katerem so delali neposredno preden so postali invalidi oziroma v določenem času, preden so postali invalidi.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

STEKLARJI PRI DELU — Pri teh težkih delih prihaja največ delovnih invalidov.

pokojninske osnove, za zavarovanko s pokojninsko dobo 15 let pa s 40 % pokojninske osnove, nakar se ji za vsako dopolnjeno pokojninsko leto do dopolnjenih 20 let poveča za 3 %, za vsako dopolnjeno leto nad 20 let pa za 2 % pokojninske osnove. Kadar gre za pridobitev pokojnine s pokojninsko dobo manj kot 20 let, znaša pokojnina za zavarovanca 45 %, za zavarovanko pa 55 % pokojninske osnove, če je zavarovanec postal invalid do dopolnjenega 60. leta oziroma zavarovanka do dopolnjenega 55. leta starosti. Če pa gre za poznejšo invalidnost in za pokojnino, pridobljeno s pokojninsko dobo manj kot 20 let, znaša pokojnina za vsa leta do dopolnjenih 15 let za zavarovance 35 %, za zavarovanko pa 40 % pokojninske osnove in se nato povečuje z odstotkom, kot se v takem primeru povečuje starostna pokojnina. Najvišja invalidska pokojnina pa znaša 85 % pokojninske osnove.

Posebne določbe veljajo glede na odmero invalidske pokojnine zaradi bolezni ali poškodbe izven dela za zavarovance — imetnike »Partizanskega spominskega znaka 1941«, za zavarovance borcev NOV in španske borce, za zavarovance — ujetnike in internirane in za zavarovance — vojaške vojne invalide I. do VI. skupine.

Invalidska pokojnina v polnem znesku gre delovnim invalidom I. kategorije invalidnosti, delovnim invalidom II. in III. kategorije invalidnosti, ki so bili takrat, ko so postali invalidi, moški sta-

nim 55. letom (upokojeanci) oziroma 50. letom (upokojenke) starosti in dobivajo na podlagi pokojninske dobe odmerjeno pokojnino, ki ne dosega 85 % pokojninske osnove, imajo poleg pravice do invalidske pokojnine še pravico do dodatka na invalidnost, ki se odmerja v odstotku od pokojnine in je odvisen od razmerja med delovnimi leti in zavarovančovo skupno pokojninsko dobo. Tako znaša ta dodatek, če dosega skupna pokojninska doba tri četrtine delovnih let ali več — 20 %, če dosega polovica delovnih let ali več — 15 %, če pa ne dosega polovice delovnih let — 10 % od pokojnine. Dodatek na invalidnost skupaj z invalidsko pokojnino pa ne sme presegati 85 % pokojninske osnove.

V primerih invalidnosti, ki je posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, znaša invalidska pokojnina 85 % pokojninske osnove ne glede na zavarovančovo zavarovalno dobo oziroma skupno pokojninsko dobo.

Zavarovancu gre invalidska pokojnina od dneva, ko je postal invalid. Če pa uveljavi pravico do invalidske pokojnine po prenehanju delovnega razmerja, invalidnost pa je obstajala pred vložitvijo zahteve, mu gre invalidska pokojnina od dneva, ko je nastala invalidnost, vendar samo za šest mesecev nazaj od vložitve zahteve. Do invalidske pokojnine je zavarovanec upravičen, dokler je podano stanje invalidnosti in preostale delovne zmožnosti, na podlagi katerih mu je bila pri-

PRVI PLANINSKI ZAMETKI V ZASAVJU

Zgodovina slovenskega planinstva je razmeroma mlada, saj se je šele 1893. leta rodilo Osrednje planinsko društvo v Ljubljani.

Leta 1900 je bila v Zidanem mostu ustanovljena podružnica Osrednjega planinskega društva za okoliš od Brežic, Krškega, Sevnice, Radeč do Hrastnika in Trbovelj.

Vsakoletni društveni občni zbori, ki so bili menjaje v Brežicah, Krškem in Zidanem mostu, so bili združeni s planinskim plesom, ki je takrat predstavljal najelitnejši in najvažnejši dogodek. Tu se je sešlo od Sotle do Ljubljane vse, kar je čutilo slovensko, planinsko.

Moramo namreč vedeti, da so bili pod Avstrijo uradniki ali nametenci pri uradih, podjetjih, tovarnah itd. nemški ali vsaj nemški. Ker je predvsem nemško uradništvo zahajalo na naše slovenske vrhove, kjer je hotelo postavljati domove avstrijsko-nemškega alpskega društva, so se zbrali takratni slovenski planinci ter pričeli širiti planinsko zavest in zbirati prispevke za gradnjo planinskih koč.

V Zasavju je bila odprta prva planinska koča leta 1902 na Lisci. Celotni stroški stavbe so znašali 300 goldinarjev. Postavil jo je takratni razborski učitelj Blaž Jurko, ki ga zgodovina slovenskega planinstva obravnava kot pionirja zasavskega planinstva.

Zalčani, na čelu z medicarjem Hausenbichlerjem, so leta 1899 postavili na Mrzlici skromno leseno barako z desetimi ležišči na pogradih. Dolga lesena miza, prav taka klop in gašperček je bil edini inventar koče. Ker takrat v naših industrijskih centrih Hrastniku in Trbovljah še ni bilo planincev, so koč postavili sami Zalčani.

Leta 1905 so litijski planinci sledili zasavskim ter ustanovili svojo Podružnico slovenskega planinskega društva v Litiji. Danes oskrbujejo Litijčani svojo lepo urejeno planinsko postojanko na Jančah.

Ideja planinstva se je počasi širila po revirjih. Leta 1912 so Trboveljčani ustanovili Podružnico planinskega društva ter k nji pri-

tegnili tudi hrastniške in dolske planince. Med prvo svetovno vojno je društvo prenehalo z delovanjem, se leta 1928 na novo ustanovilo ter leta 1931 pozidalo nov planinski dom na Mrzlici, ki je bil med vojno požgan. Na njegovo mesto so trboveljski planinci leta 1946 postavili drugega, ki pa je bil kmalu premajhen. Danes stoji na Mrzlici nov veličasten planinski dom, ponos trboveljskih planincev.

V začetku predaprilske Jugoslavije je bilo planinstvo več ali manj domena meščanstva. Mnogi izleti delavstva na bližnje vrhove so bili na dan delavskega praznika 1. maja. Po nepisanem pravilu so praznovali trboveljčani svoj delavski praznik na Mrzlici, hrastniški rudarji na Kalu in steklarji v Gorah.

Po osvoboditvi je zajel val planinstva široke množice delovnih ljudi. Porajati so se začela Planinska društva in z njimi planinski domovi.

V spodnjih Trbovljah se je rodilo Planinsko društvo Kum, ki je postavilo na Kumu lepo urejeno planinsko postojanko.

Jesen pod lesnikami in lesnačami

S temnih smrek, od koder meče Zagorje je ustanovilo že leta 1936 planinsko društvo, ki je pozidalo Tomažinovo planinsko zavetišče na Sv. Gori. Ker je bila koča med vojno požgana, so zagorski planinci preuredili nekdanje šolsko poslopje na Sv. Gori v prijeten planinski dom. Zagorski planinci pa oskrbujejo še zasilno planinsko zavetišče na Čemšeniški planini.

Hrastničani so po osvoboditvi krepko razvili množično planinarjenje. Leta 1947 so ustanovili Planinsko društvo ter na Kalu postavili najprej zasilni planinski dom v obliki velike barake. Danes pa stoji na Kalu lepo urejen planinski dom.

Dolski planinci so se izločili iz matičnega hrastniškega društva ter ustanovili svoje lastno planinsko društvo.

Steklarji so že od nekdaj radi zahajali na Steklarski vrh — Sv. Jur oziroma Gore. Bilo je nekaj naravnega, da so si želeli in zato

krepko pomagali pri postavitvi planinskega doma v Gorah, ki je bil odprt leta 1961 in je ponos dolskih planincev.

Posavska podružnica Planinskega društva se je razdelila v Planinsko društvo Radeče, ki oskrbuje danes zasilno postojanko na Lovrencu in Gašperju, kakor tudi dom na Prehodavcih.

Za spodnje Zasavje se je ustanovilo Planinsko društvo Krško-Sevnica. Leta 1952 je odprlo nov planinski dom na Lisci, ker je bil

vili na Bohorju lično planinsko kočo in to na kraju, kjer je stala leta 1939 postavljena lovsko-planinska koča, ki je med vojno bila požgana.

Planinsko društvo Brežice sicer ne oskrbuje planinskih postojank, zato pa se tem lažje posveti planinstvu.

Danes deluje v Zasavju desetero Planinskih društev s čez 7.000 člani, ki so medsebojno povezani z meddruštvenim odborom, ki ima

Lep dom v Gorah vas vabi 3.—4. julija

prejšnji med vojno zažgan. Tudi Jurkovo kočo je društvo na novo postavilo.

Senovški rudarji so ustanovili svoje Planinsko društvo ter posta-

na skrbi Zasavsko planinsko pot od Kumrovca do Kuma.

O tej veličastni planinski transverzali, speljani po vseh naših vrhovih, pa kdaj drugič.

FAUNA NA POTI po zasavskih vrhovih

Imena kot: Jelenca, Jelenji žleb, Gamzji vrh, Medvedji dol, Turski les, Turski žleb (po izumrlih Turih) nam pričajo o nekdanjih prebivalcih zasavskih pragozdov.

Razvaline lovskih gradičev tedenjeh fevdalcev v Jurklostru, Mrnskih njivah, na Planini, Pod-sredi, Podčetrtku, Bogenšperku, Mediji, Valvazorjev lovski dom na Polniku itd. pa nam povedo, da je že takrat obstajala zelena bratovščina, ki se je posvečala visokemu lovu zverjadi.

Danes, ko so nam ostali samo še spomini na tedanje čase, lahko rečemo samo svoj »tempora mutantur« — »bilo je, čas je vzel«.

Visoka divjačina ni več zastopana v naših loviščih, dasiravno se od časa do časa semkaj zateče kakšen izobčen samotar jelen ali gams.

Zato pa je srečanje z zajcem ali srnjadjo na naši Zasavski poti nekaj vsakdanjega. Ponekod povzročajo divji prašiči precejšnjo škodo. Ob zorenju koruze se jim rad pridruži jazbec, ki se pa ne upa daleč od svoje jazbine. Lisica je najmanj zaželen gost v lovskih revirjih, ki sicer ob vseh časih, najbolj pa kadar ima mladiče, neusmiljeno preganja in lovi manjše gozdne živali. V posebno slast so ji mladi zajčki, jerebice in ostala perjad.

Pravo huligansko postojenje uprizori v kokošnjakih. »O ti prekleta lisica!«

Jastrebi, posebno kragulji se lahko glede škode kar vzporejajo z lisico.

Kune belice, posebno pa kune zlatice so dragocene trofeje naših gozdov.

V senčnih potokih, ki jih poživljajo urne postrvi, pa večkrat neusmiljeno goni požrešna vidra.

Omembe vredna je perjad. Predvsem kralj perjadi, divji petelin, ki še poje svojo trubadursko pesem v predelih Kuma in Čemšeniške planine.

Ob leševju in jagodičevju nas prijetno preseneti lepote naših gozdov — gozdni jereb — za viškega lovca najlepši ulov. Naha-ja se v vseh zasavskih loviščih, prav tako kot njegove sestre, skromne poljske jerebice.

Med potjo radi prisluhnemo grljenju divjih golobov in kukurukanju že kar domačih grlic. V zadnjih desetletjih so se zelo razmnožili fazani; so to lepe, vendar bolj domače kot divje ptice.

Na svojih potovanjih se v naših revirjih radi odpočijejo kot prehodni gostje divje race in gosi. Z glasnim »tízoo, tízoo«, dajejo lovcu gonjaču v spodnjem Zasavju na znanje, da se je dvignil ključnač.

V vsem Zasavju imajo lovske družine v oskrbi lovišča. Da se stalež divjadi stalno dviga, skrbi

(Nadaljevanje na 12. strani)

Ljubitelji planin - pozor!

V času od 26. junija do vključno 3. julija bo Planinsko društvo Dol priredilo »Planinski teden« z bogatim programom prireditev zaradi propagiranja te zdrave športne panoge. Tako bomo med drugim organizirali razstavo slik in diapozitivov pod naslovom »Gore v objektivu planinca« (najboljše slike bodo nagrajene). Pripravili bomo dvojce predavanj, eno v Steklarni, drugo na Dolu, katera bosta izvedla znana planinca — alpinista iz Ljubljane. Pri Domu v Gorah bo v času od 1. 7. do vključno 3. 7. propagandni planinski tabor zasavskih planincev. Dne 3. 7. bomo izvedli tradicionalno ocenjevalno vožnjo na progi Marno—Gore za prehodni pokal planincev. V popoldanskih urah 3. in 4. julija pa bo planinsko rajanje združeno z bogatim srečelovom.

Vse člane kolektiva, predvsem pa planince vabimo, da se naših prireditev udeleže in pri njihovi izvedbi tudi sodelujejo. Čisti dohodek vseh prireditev je namenjen nabavi opreme za Dom, kateri naj nudi prijetno okolje obiskovalcem ob nedeljah in v času dopustov.

Vabljeni!

Kozole Drago

4. JULIJ				HITROSTNE VOZNJICE	NAPRAVA PRISTROJ	ETAŽA	BRATSKO SOZITUJE MED NARODI	OBSEG	KEM.ZNAK ZA RUTENJI	KEM.ZNAK ZA CEZIJI	KEM.ZNAK ZA ASTATI			IME HRVASKEGA REPORTERJA DELIČA	ŽENSKO IME	SLIKA IZ ŽIVLJENJA	HRVASHKA POKRAJINA B	SPOGLDLJIVKA	LITER	IZRAZ ŽALOSTI	NEMŠKI MEŠANSKI FILOZO
												POMLADANSKI MESEC	GORANAD JESENICAMI								
SESTAVIL: KARLI DREMEL	SLADO-KUSEC	VRSTA UMETNIKA OSKAR DANON				VOTLINA Z ZOBI							RAVNINA V JUŽ AMERI	MESTOV SREMU					SREDIŠĆE VRTENJA		
JAPONSKA DRUŽABNA IGRA		RADIOTEHNIČNA NAPRAVA		3. JULIJ															AVT. ZNAK ZA KUTINO GIBANJE ZRAKA		
ČLAN DRUŠTVA OKONČINA		RAKEV VODNE ŽIVALI TROP-SKIH KRAJEV																		GLASBENO ZNAMENJE	IME POLITIKA BEBLERJA
REALMUR		ANGL ROMANTIČNI PESNIK LADIJSKI VOJNI RED		OGLJIKOV VODIK	KVARTAIŠKI IZRAZ		NAZIV ORODJE									GRŠKA BOGINJA MOOROSTI MESTOV BELI KRAJINI					
OBDOBJE PO VOJNI		VRSTA HROŠĆA IGLASTO DREVO					NAČRT								RIBIŠKA MREŽA		VULKANSKI OTOK MESTOV ISTRI				
NAJMANJŠI DELEC MATERIJ			ŽIVALI, KI NAM DAJEJO VOLNO					POKRAJINANA IN GORSTVO V ČSSR		OTOK V SEVERNEM JADRANU	ČRNA PTICA PODOBNA VRANI		ORODJE ŽANJIC					FIGURA PRI ČETVERKI			
GRŠKA BOGINJA ZMAJE			AMERIŠKI PESNIK IN PISATELJ (EDGAR ALLAN)			POKOJNI TRŽAIŠKI SLIKAR (ALBERT)	S						IME PEVKE ŠTEFOK				GRBO DOMAĆE SUKNO PO DOMAĆE (TUJKA)				
	DANES ZVEČER PREDSOBE			PRI SLOW. PISATELJ REKA V NEMIČIJ									ROGATA ŽIVAL HALOGENI ELEMENT					INKOVSKI VLADAR	NEKDANJI VLADARSKI NASLOV V RUŠIJI	MESTOV ZAHODN ROMUNIJI	
ZNANOSTI			IME KNJIZEVNIKA FINCIJA			MESTOV BOSNI RIBJA KOŠĆICA								NAZIV NASE POLICIJE REKA V NEMIČIJ							
GRŠKA BOGINJA PREPIRA				ŠVEDSKI NAMIZNOTENIŠKI IGRALEC							NABIROLEC KORENIN KEM.ZNAK ZA BERILIJI										
LJUBLJANSKO POKOPALIŠĆE			UMRLI FRANCOŠKI SKLADATELJ	I						HRVASHKI NARODNI HEROJ (MARIJAN)							GLAVNO MESTOV GANE GLASBENA NOTA				
KELTSKO IME ZA IRSKO			UPRAVNIK KANTINE	K						N				JEZERO V AFRIKI					RIMSKA PET STOV		

A black and white photograph of a two-story building with a prominent chimney and a covered porch, situated behind a low wall and a road. The building has a gabled roof and large windows. Trees are visible in the background and foreground.

Tovarna Lampadari v bližini Benetk, ki so jo obiskali člani CDS